

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 150 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 13

Penktadien, Balandžio (April) 10, 1959, Toronto, Ontario

M E T A I XXVIII

Saskačevanos Premjeras Douglas Ižiūri Fašizmo Pradžią Kanadoj

VANCOUVER. — Saskačevanos premjeras Mr. Douglas, kalbėdamas CCF konvencijoje čionai, pareiškė, kad Kanadoje rodosi ženklai fašizmo.

Jis sakė, kad Britų Kolumbijos priimtas Bill 43, varžą pikietavimą ir suteikia galią traukti unijas į teismus už tariamus nuostolius, gali būti dar blogesnis įstatymas, negu kad Newfoundlando, pagal kurį Newfoundlando uždraudžiamos tam tikros unijos. Apie Smallwoodo įstatymą jis išsireiškė sekanti:

"Aš neturiu nieko bendra su sugedusiomis unijomis ar susirėmimais ant pikieto linijos", sakė jis. "Yra pakankami įstatymai susitvarkymui su darbo žmonėmis, kurie yra sugėdę, ar su tais, kurie naudoja prievartą ant pikieto linijos. Bet čia mes turime sužinoti bandymą atimti iš žmogaus teisę derėtis kolektyviai ir pasirinkti savo derybų agentus. Jūs galite vadinti, kaip norite, bet tas yra pradžia fašizmo Kanadoje".

Britų Kolumbijos vyriausybės atsakymas leisti civiliniams tarnautojams turėti unijas daro juos antros rūšies piliečiais, sakė Douglas.

Saskačevanoje, kurios premjeru jis yra, civiliniai tarnautojai gavę teisę turėti uniją už 90 dienų po jo išrinkimo. Saskačevanoje buvę vyriausybės tarnautojų streikų, bet ginčas buvęs išrištas per derybas.

Britų Kolumbijos ir Newfoundlando vyriausybės kritikuojamos po visą Kanadą, ir ne tik darbininkų, bet ir šiaip liberališkesnių žmonių. Kritikuojamas ir Kanados premjeras Diefenbakeris, kad jis nieko nedaro sudraudimui Smallwoodo ir kitų darbo žmonių teisių laužytojų. Jis pasižadėjo ginti žmonių teises, bet dabar nieko nedaro.

Ontarijos CCF lyderis, kalbėdamas Windsore, sakė, kad galima tikėtis antidarbininkiškių įstatymų visoje Kanadoje. Samdytojai daro

NORI SKRAIDYTI SU ATOMINĖMIS BOMBOMIS

WASHINGTON. — Generalas Thomas S. Power, strateginės oro jėgos komandierius, nusiskundęs atstovų rūmų paskyrų komitetui, kad JAV apsigynimas atsiliekas.

Jis reikalavęs ne tik daugiau bombierių, bet ir nuolatinio 24 valandų orinio patruliavimo su atominėmis bombomis.

NATO Turėsianti Kitą Pasitarimą

WASHINGTON. — Čia įvykusi North Atlantic Treaty Organizacijos konferencija pasireiškė dalyvių nuomonių skirtumu svarstant šios organizacijos nusistatytą Berlyno ir bendrai Rytų ir Vakarų santykių klausimu.

Po ilgų svarstymų ir diskusijų, konferencija užsibai-gė be aiškaus nuomonių suderinimo. Nutarta turėti kitą pasitarimą šio mėnesio pabaigoje. Tai yra pirma, negu susirinks užsienio reikalų ministrai pasitarimui su Tarybų Sąjungos užsienio ministru.

Vakarų Vokietija nesutinkanti nei su Britanijos, nei su Jungtinių Valstijų planais Vokietijos klausimui sureguliuoti.

Dukaborai Nebenorį Vykti Tarybų Sąjungon

KRESTOVA, B. C. — Dukaborai, priklausą religinei laisvės sūny sektai, kurie buvo pradėję kalbėti apie išvykimą į Tarybų Sąjungą, jau nebenorį vykti iš Kanados. Buvo pasikėlę išvykti apie 3,000.

Sakoma, kad jie įteikę savo planą pasilikti Kanadoje karališkajai policijai, kuri perduosianti federali vyriausybei.

spaudimą į savo atstovus, kad jie pravestų jų pageidavimus.

NAUTILUS SUKĖLĖ NAUJĄ RŪPESTĮ

ISACHSEN, NWT. — Kanada Jungtinių Valstijų atominis submarinas Nautilus praplaukė šiaurinį ašigalį po ledu, JAV ir Kanadoje buvo reikiamas didelis džiaugsmas. Bet tuom pat kartu jis sukėlė dar didesnį rūpestį.

Girdi, prieš submarinai gali atplaukti po ledu į Hudsono įlanką ir iš tenai paleisti raketas su atominėmis bombomis. Iš Hudson įlankos būtų lengva pasiekti eilę Kanados ir JAV miestų.

BRITŲ SPAUDA PUOLA JAV PREZIDENTĄ

LONDON. — Britanijos spaudoje reikiamas nepasitenkinimas JAV prezidentu. Girdi, jis esąs per senas, neuztektinai sveikas vadovauti Vakarams.

Ypatinai bauginamasi dėl prezidento Eisenhowero ryšium su galimybėmis, kad ateinančią vasarą įvyks Rytų ir Vakarų pasitarimas aukščiausiam lygyje.

Vienas britų laikraštis pastebi, kad niekad JAV valdžia nebuvo tokia "numirusi", kaip dabar.

Britai kritikuoja ir JAV generolų karines kalbas.

Monty Ruošiasi Vykti Maskvon

ALTON, Anglija. — Feldmaršalas Viscount Montgomery, kuris britų dažnai vadinamas Monty, ruošiasi vykti Maskvon pasimatyti su Tarybų Sąjungos lyderiais.

Jo vizito tikslas esąs toks: pabandyti sušvelninti Rytų-Vakarų įsitempimą.

Montgomery buvo britų karinis lyderis praėjusio karo metu. Jis buvo griežtai nusistatęs prieš komunistus. Bet pastaruoju laiku jis pradėjo kalbėti apie pripažinimą Rytų Vokietijos ir ap-lamai už pripažinimą dabartinės padėties pasaulyje. Jis sako, kad Rytų Vokietija yra faktas ir negalima jo ignoruoti.

Užvedamas Tyrinėjimas Antikomunistinės Lygos

TORONTO. — Ontarijos sekiuričių komisijos pirmininkas O. E. Lennox užveda tyrinėjimą taip vadinamos Antikomunistinės Laisvės Fundacijos veiklos keliant pinigus savo reikalams.

Pasirodo, kad ta organizacija su buvusiu kunigu Millinu priešakyje visoje Kanadoje yra gavusi iš pasekėjų arti \$500,000. Pinigai buvo keliami neva aukso išgavimui iš kokio tai juodo smėlio Britų Kolumbijoj.

Siūlo Pasirašyti Nepuolimo Sutartį

MASKVA. — Tarybų Sąjunga atsikreipė į NATO su siūlymu, kad NATO pasirašytų nepuolimo sutartį su Varšuvos Paktu ir atsizadėtų remti agresorius.

Nurodo, kad NATO per 10 metų išleido ginklavimosi reikalams \$500,000,000,000, bet iš to nieko gera nėra. Įsitempimas tarp Rytų ir Vakarų nesumažėjo.

Berlyno demilitarizavimas, sako atsikreipimas, yra viena iš geriausių priemonių įsitempimo sumažinimui. O ištraukimas militarinių jėgų iš centralinės Europos būtų puikus žygis suartinimui Rytų ir Vakarų.

Ginklavimasis uždeda naš-tą ant žmonių pečių, bet tarptautinės padėties nepagerina.

Reikalauja Panaikinti Priešunijinį Įstatymą

CORNER BROOK, Nfld. — Corner Brook ir Distrikto Darbo Taryba priėmė reikalavimą, kad Smallwoodas atšauktų priešunijinius įstatymus, kurie buvo pastaruoju laiku priimti.

Taryba pagamino korteles, kurias pasirašyti ir pasiųsti Smallwoodui siūlo visiems darbininkams ir darbininkėms.

PARYZIUS. — Valdžios oficialai sako, kad prezidentas De Gaulle pasiryžęs reformuoti NATO nuo pradžios iki galo. Prezidentas mano, kad NATO nebeatitinka šių dienų reikalavimams.

Žmogus, kuris turėjo planą tas kasyklas išvystyti, koks tai James McKee, investavęs \$50,000 į aukso kasyklas Kalifornijoje ir tenai dabar sėdįs nuo praėjusių metų rugpiučio mėnesio.

Keldami pinigus, fundacijos lyderiai skelbė, kad jie investuos į kasyklas Britų Kolumbijoj. Už gaunamą pelną pastatys radio stotį Aliaskoje ir iš tos radio stoties skleis antikomunistinę propagandą prieš Kiniją. Matote, Millinas buvo misionierium Kinijoje ir matyti komunistai "nuskriaudė" jį.

Visas šis "biznis" atrodo labai komplikotas. Nežinia tikrai, kur ir kaip tie pinigai buvo investuoti. Žmonėms buvo išduoti rašteliai, ant kurių ponas McKee dėkoja, kad juomi pasitikti ir leidžiam sunaudoti pinigus pagal jo nuožūrą.

Sakoma, kad yra tokių, kurie yra paskolinę nemažą sumą. Dabar jie susirūpinę. Kiti kreipėsi į autoritetus, kad imtųsi žygių surasti, kaip šis visas "biznis" yra įtariama, kad tie pinigai bus įklimpe ir nebebus galima juos atgauti.

Reuteris Išbarė Opozicinius Vadus

OSHAWA. — Auto darbininkų unijos lyderis Walter Reuther čia išbarė tuos auto darbininkus, kurie agituoja už atsiskyrimą nuo amerikiečių.

Girdi, atsiskyrimo šalininkai klystą, jeigu jie maną, kad vieni kanadiečiai išsikovotų geresnes darbo sąlygas ir didesnį atlyginimą.

JAV 700,000 auto darbininkų streikavę kelias savaites ir unija išleidusi \$25,000,000, kol kompanijos buvusios priverstos pasirašyti sutartį.

Atsiskyrimo šalininkai čia ir Windsore teigia, kad auto darbininkai Kanadoje būtų išsikovoję geresnį atlyginimą, jeigu UAW lyderiai nebūtų draudę streikuoti.

UAW unija turi 1,100,000 narių Kanadoje ir Jungtinės Valstijose.

Pasidairius po Kanada

Newfoundlando premjeras Smallwoodas, kaip atrodo, pamatė savo klaidą. Gricžtas išstojimas prieš miško darbininkų uniją, priėmimas įstatymo, pagal kurį dvi unijos buvo paskelbtos nelegalėmis, padarė jį labai nepopuliariu žmogum, net ir tarp pačių liberalų.

Spauda praneša, kad jis ketinas daryti pakeitimus įstatymuose, kad užgerinus demokratų liberalų ir konservatų eilėse už Newfoundlando sienų.

Iškyla viršun, kad nekurie Toronto Tranzito Komisijos nariai yra direktoriai kompanijų, kurios dalyvavo požeminio traukinio statyboje ant Yonge stryto.

Lamportas stato klausimą, ar tinkama duoti užsakymus kompanijoms, kurių direktorius yra TTC vicepirmininkas.

Tikėsit ar ne, bet iki šiol CNR-o miegamieji vagonai buvo ameriliečių — Pulmano kompanijos.

Nuo dabar CNR miegamuosius vagonus perima savo žinion Ontarijoj ir Kvebeke. Ryšium su tuo atleidiama 100 tarnautojų.

CNR viršininkai sako, kad patarnavimas bus nei kiek ne blogesnis, kaip buvo.

Pereitą savaitę trečiadi-

nį pradėjo veikti punktų įstatymas Ontarijos provincijoje, pagal kurį visi automobilių ir sunkvežimių vairuotojai už laužymą važiuotės taisyklių gaus atitinkamą skaičių punktų.

Gavus 12 punktų, vairuotojas neteks leidimo vairuoti automobilį per tris mėnesius. Pasiekus 9 punktų, jis bus šaukiamas pas atitinkamus pareigūnus pasiteisinti.

Toronto miestas paskyrė \$255,000 dėl suradimo, kiek kainuos pastatymas miesto rūmų. Bet ir už tokią sumą nebus galima žinoti tikros kainos. Ji gali būti 10 procentų didesnė, negu apskaičiuotojai numatys.

Pradžioje buvo spėjama, kad rūmai kainuos \$18,000,000. Dabar sakoma, kad vargiai užteks \$26,000,000. Kol bus apskaičiuota, kiek tikrai kainuos, praeis aštuoni mėnesiai. Tada kaina veikiausiai bus daug didesnė, nes pinigai vis puola ir puola.

Toronto bedarbiai, kurie priversti misti iš miesto malonės, galų gale galės pavalgyti pietus sėdėdami.

Aldermanė May Birchard, apsilankiusi naujame pašalpos centre ant St. George stryto ir patyrusi, kad bedarbiai turi valgyti stovėdami, nežiūrint to, kad jie per dienas turi slankioti po

Frank Peddie, populiarus Kanados radio aktorius. Pastaruoju laiku jo sveikata pablogėjo ir privertė išeiti iš vaidybos. Jau 20 metų, kaip jis pradėjo vaidinti ant radio.

miestą, įtikino pašalpos komitetą, kad reikia parūpinti tiems bedarbiams kokių nors stalus ir kėdes, kad galėtų valgyti atsisedę.

Girdi, komitetas nerandąs priežasties, kodėl tie bedarbiai turėtų valgyti stati. Bet iki šiol jie turėjo valgyti stati.

Kanadoje kovo 1 dieną buvo jau 17,340,000 gyventojų. Per metus laiko gyventojų skaičius paaugo 392,000.

Kanadietis

Tarybų Sąjunga Kasa Kanala Skersai Sibira

WASHINGTON. — Valsybės departamentas praneša, kad Tarybų Sąjunga pradėjo darbus iškasimui skersai Sibira kanalo 4,000 mylių ilgumo. Kanalas sujungs Liaudies Kiniją su šiaurės vandenynu. Amerikos vandenų kelias St. Lawrence upe per ežerus iki Chicagos bus tik nyktukas palyginus ką mano padaryti rusai Sibire.

Tarybų Sąjungos ambasada Washingtone šią žinią patvirtina. Ambasados spokšmanas sako, milžiniška Sibiro kanalo užtvanka tenai padarys artificialų ežerą didesnį negu vienas iš mažesniųjų Amerikos Great Lakes ežerų.

Šis kanalas bus neapsakomai dideliu dalyku, daugeliu atžvilgių ir pasitarnaus paties Sibiro transportacijai.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri grąžinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

PATARLĖS IR PRIEŽODŽIAI. Knyga 480 puslapių. Knygyne Nr. 262.

SAKMĖ APIE GESTĄ BERINGĄ. Selma Lagerlef. Apsakymai apie Švediją. Knyga 432 puslapių. Knygyne Nr. 263.

BRONZOS PAUKSTIS. A. Rybakovas. Apsakoma. Knyga 298 puslapių. Knygyne Nr. 264.

PALAIŽIŪNAS. E. Niziurskis. Apsakymai. Knyga 196 puslapių. Knygyne Nr. 265.

SUKILIMAS AUKSO KASYKLOSE. Džekas Linsėjus. Dvi istorinės apsakos. Knyga 412 puslapių. Knygyne Nr. 266.

VYTAUTO MONTVILOS RAŠTAI. Tomas I. Poezija. Knyga 408 puslapių. Knygyne Nr. 267. Antras tomas. Poezija ir proza. Knyga 584 puslapių. Knygyne Nr. 268.

TOLIMI KELIAI. A. Baltrūnas. Apsakoma. Tomas pirmas. Knyga 364 puslapių. Knygyne Nr. 269. Antras tomas. Knyga 360 puslapių. Knygyne Nr. 270.

DAINAVOS SALIES SENŲ ŽMONIŲ PADAVIMAI. V. Krėvė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 271.

LAIKAS IR RAŠYTOJAI. Ant. Venclova. Straipsniai apie literatūrą ir rašytojus. Knyga 768 puslapių. Knygyne Nr. 272.

KARPATŲ RAPSODIJA. Bela Ilešas. Romanas. Knyga 728 puslapių. Knygyne \$273.

MES-MEND. M. Šagimian. Romanas-Pasaka. Knyga 376 puslapių. Knygyne Nr. 274.

PASAKOJIMAI APIE ISPANIJĄ. Žanis Gryva. Knyga 272 puslapių. Knygyne Nr. 275.

KARJERISTAI. J. Grušas. Romanas. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 276.

RINKTINĖ. A. Jasutis. Lyrika-Apsakymai-Apybraižos. Knyga 252 puslapių. Knygyne Nr. 277.

GYVENIMO VERPETUOSE. Senas Vincas. Apsakos. Knyga 376 puslapių. Knygyne Nr. 278.

PILKOJI VILKĖ. Dž. Kervudas. Apsakymai. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 279.

AKLISIS MUZIKANTAS. V. Korolenka. Apsakoma. Knyga 168 puslapių. Knygyne Nr. 280.

SENOVĖS ESTŲ LIAUDIES PASAKOS. Surinktos F. Kreicvaldo. Gražiai iliustruota. Knyga 240 puslapių. Knygyne Nr. 281.

KUPIŠKENŲ SENOVĖ. Elvira Duļaitienė (Glemžaitė). Etnografija ir Tautosaka. Knyga 472 puslapių. Knygyne Nr. 282.

ANTANAS VIENUOLIS. J. Stonys. Gražiai iliustruota rašytojo biografija. Knyga 92 pusl. Knygyne Nr. 283.

SUANAI arba Bretainė 1788 metais. Romanas. Knyga 400 puslapių. Knygyne Nr. 284.

PONIA BOVARI. G. Floberas. Apsakoma. Knyga 410 puslapių. Knygyne Nr. 285.

JUODIEJI DEIMANTAI. Moras Jokajus. Romanas. Knyga 412 puslapių. Knygyne Nr. 286.

VASARA. O. Lutsas. Jaunųjų gyvenimo vaizdai. Knyga 448 puslapių. Knygyne Nr. 287.

MŪSŲ PASAKOS. Surinko ir paruošė S. Tījūnaitis. Knyga 360 puslapių. Knygyne Nr. 288.

Knyga, šviesa, Meilė ir Laimė

SAULĖS RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano trykšta iš šios knygos (romano) ne tik tai vaikystės bei jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžių vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik \$2.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI. Baisiai aštrūs šiuropuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šios knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kėnčia po karaliaus dolerio padu. 316 psl. Kaina \$2.

ŠIRDIES RŪMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdesio ašarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šią knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato — ką? Jis pats ras skaitydamas. 449 psl. Kaina \$2.

ŠLIUPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tik tai vargus, kovas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik \$2!

Visos 4 knygos sykiu tik už \$5!

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ZODYNAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamas jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. Kaina \$5.

Visos 5 knygos drauge tik už \$8.

Jau šimtai šitų knygų išsiųsta į Lietuvą ir gauta labai daug nuoširdžių laiškų, rodančių Lietuvos žmonių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas... (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST., Chicago 8, Ill.

TARYBŲ LIETUVOJ

VILNIAUS SEPTYNMETIS

Vilniuje jau pirmąsiais septynmečio metais bus galutinai baigtos statyti skaičiavimo mašinų, gražtų, šlifavimo staklių, televizijos aparatūros ir kitos gamyklos. Toliau bus plečiamos, modernizuojamos, aprūpinamos naujausios laidos elektros aparatūra "Žalgirio", dažymo aparatų, elektros suvirinimo įrengimų, elektros skaitiklių, "Elfos", "Komunaro" gamyklos ir daugelis kitų sostinės įmonių.

Artimiausiu metu bus baigta stambiausio Pabaltysje mėsos kombinato ir šaldytuvo statyba.

Be to, septynmetyje išaugs plastmasės gaminių, automobilių atsarginių dalių gamyklos, baldų fabrikas, naujos statybinių medžiagų gamyklos.

Sostinės įmonės bus aprūpintos naujausia aparatūra ir įrengimais.

Numatoma, kad per septynmetį sostinėje bus nutiesta 263 kilometrai dujotiekio tinklų, išleidžiant šiam reikalui daugiau kaip 40 milijonų rublių. Bus dujofikuotos visos pagrindinės pramonės įmonės, neišskiriant ir Naujosios Vilnios rajono, kultūros bei buitinės įstaigos, elektrinės ir gyvenamieji namai. Daugiau kaip 30 tūkstančių butų bus apkūrenami natūraliomis dujomis. Be to, apie 10 tūkstančių butų bus aprūpinti skystų dujų baloninėmis viryklomis.

Pastaraisiais metais sostinės gatvėmis buvo nutiestos magistralinės termofikacijos linijos, o praėjusių metų pabaigoje ir šių metų pradžioje prie jų prijungtas 61 pastatas. Viso termofikacijos tinklų statybai išskirta 36,6 milijono rublių. Iki 1959 metų sunaudota 16,6 milijono. Netrukus bus baigta statyti perpompavimo

stotis ir prie termofikacijos tinklo prijungta dar keliasdešimt namų.

Per septynmetį numatyta pastatyti 528 tūkstančius kvadratinį metrų gyvenamojo ploto, tai 2,3 karto daugiau, negu buvo pastatyta per pastaruosius 7 metus.

Prieš porą metų Antkalnyje, statybos technikumų rajone, plytėjo ištisi laukai. Šiandien jau nusitęsė ištisi gyvenamųjų namų kvartalai, ir septynmečio statyboms čia jau ankštoka.

Greičiausia, bent pirmąsiais septynmečio metais, daugiau statysime Raudonosios Armijos prospekte. Be to, gyvenamieji namai bus dar statomi dešiniame Neris krante, Pavilnyje, Naujojoje Vilnioje.

Septynmetyje Vilniuje bus pastatytos 8 naujos mokyklos, kuriose galės mokytis 7,480 moksleivių. Bus pastatyta mokykla - internatas ir dar 4 internatai prie atskirų mokyklų, 14 vaikų darželių ir 16 lopšelių. Numatoma, kad septynmečio pabaigoje moksleivių skaičius sostinėje išaugs iki 31,700, o besimokančių darbininkų jaunimo mokyklose — iki 4,800 moksleivių. Internatuose gyvens apie 1,500 jaunuolių.

P. Cvirkos gatvės rajone bus pastatytas 1,000 vietų panoraminis kino teatras ir keli teatrai atskiruose rajonuose. Septynmečio metais bus užbaigta Pedagoginio instituto, Respublikinės bibliotekos ir Kultūros rūmų Tauro kalne statyba. Bus taip pat pastatyta kino studija, numatoma pastatyti naujus operos ir baletų teatro rūmus.

Nusitės nauja Neris krantinė, sužaliuos naujos aikštės ir parkai. Net senamiestis ir tas pajaunės. Dau-

Suėjo 10 metų, kaip mirė talentingas kompozitorius, puikus dirigentas, sumanus pedagogas ir aktyvus visuomenės veikėjas Tallat-Kelpša. Jis paliko lietuvių tautai puikių muzikos kūrinių.

gelis jo istorinių ir architektūrinių paminklų bus rekonstruoti, daugelis jo aikštų ir gatvių bus apasodintos, namų kiemai asfaltuoti. Čia bus gražu pažiūrėti akiai ir patogų gyventi. Taip pat bus rekonstruotas ir Gedimino kalnas, o senojoje pilyje įrengtas muziejus.

Kultūros Namai Tauragnuose

Kas respublikoje nežino liaudies poeto T. Tilvyčio apdainuoto Tauragnų miestelio? Kasmet jis didėja. Iš galulaukių, iš pamiškių keiliasi kolūkiečiai į gyvenvietę, renčia naujus namus. Pavasario saulė pro išmagnetus langus stiklus žvelgia į S. Ambario, J. Paukštės, P. Sakalio, S. Šveckaus naujų trobų vidų. 14 šeimų jau persikėlė į gyvenvietę, o kolūkių valdyboje guli dar pluoštas pareiškimų.

Augančioje gyvenvietėje auga ir žmonių poreikiai. Jau 10 metų Tauragnuose veikia vidurinė mokykla. Jeigu prieš karą apylinkėje buvo tik vienas gydytojas, tai dabar yra ligoninė, kurioje dirba 7 vidurinio medicininio išsilavinimo žmonės ir 2 gydytojai.

Miestelio centre Utenos statybos valdyba Nr. 25 stato kultūros namus, kurie neužilgo bus atiduoti naudotis. Kultūros namai turės salę 200 žiūrovų. Antrame aukšte yra patalpos bibliotekai ir skaityklai, meno saviveiklos ratelių užsiėmimams.

Mokytojo Jurgaičio vadovaujamas "Tauragnų" kolūkių vyrų choras iš 30 žmonių jau dabar ruošia programą, su kuria eis į naujuosius kultūros namus.

Premijos Lietuviškiems Baldams

MASKVA. — Baigė savo darbą visasąjunginė naujų baldų pavyzdžių konkurso žiuri komisija. Konkurso organizavo TSRS Valstybinė statybos valdyba, jame dalyvavo trisdešimt baldų pramonės konstruktorių biurų, architektūros - statybos projektavimo institutai, Maskvos, Leningrado, eilės sąjunginių respublikų baldų pramonės įmonės. Jos pateikė konkursui 76 baldų kompleksus trijų, dviejų ir vieno kambario butams vienai šeimai. Žiuri nutarimu, pirmoji premija neskirta.

Dvi antrąsias premijas po 50 tūkstančių rublių gavo "Standarto" baldų fabriko (Talinas) Konstruktorių biuras už baldų komplektą trijų kambarių butui ir Vyriausiosios standartinių namų statybos valdybos (Maskva) Centrinis baldų konstravimo biuras.

Dvi trečiosios premijos po 30 tūkstančių rublių paskirtos: viena — Maskvos miesto vykdomojo komiteto Architektūros - konstruktorių biurui ir Maskvos baldų fab-

rikui Nr. 1, ir kita — RTF SR Valstybiniam Centriniam moksliniam - tiriamajam faneros baldų institutui.

Žiuri paskyrė taip pat 15 paskatinamųjų premijų jų tarpe tris premijas po 15 tūkstančių rublių ir 12 premijų po 10 tūkstančių rublių. Organizacijų, gavusių paskatinamąsias 15 tūkstančių rublių premijas, tarpe — Lietuvos TSR Liaudies ūkio tarybos baldų pramonės Projektavimo - konstruktorių biuras už sekcinį baldų komplektą trijų kambarių butui, 10 tūkstančių rublių paskatinamąją premiją pelnę lietuviškas vadinamųjų priesieninių stelažinių baldų komplektas trijų kambarių butui, paruoštas to paties Projektavimo - konstruktorių biuro.

Lietuviškasis gamitūras virtuvei gavo 7,5000 rublių paskatinamąją premiją.

Visi trys lietuviškųjų baldų komplektai, kuriuos konkursui pateikė Lietuvos TSR Liaudies ūkio taryba, gavo paskatinamąsias premijas.

Nauji baldų pavyzdžiai, kuriuos vieną ar kitą atžymėjo žiuri, rekomenduojami masiškai įdiegti į baldų gamybą visoje šalyje. Šiems gaminiams bus sudaryta techninė dokumentacija ir albumai, kurie bus paskleisti TSRS baldų pramonės įmonių tarpe.

Trumpos žinutės

Tai Tibeto "dievas-karalius" Dalai Lama pabėgo į Indiją, palikęs visus savo pasekėjus. Nepavykus sukilimui, jis nešė savo kailį, nepaisydamas, kas atsitiks su jo pasekėjais.

Amerikiečiai galės įrašyti į savo sąrašą dar vieną "laisvės" čempioną ir siųsti milijonus dolerių. Be dolerių Indijoje jam bus labai sunku verstis.

Kipro salos patriotų lyderis arkivyskupas Makarios paskelbė, kad jis eis ir užsienio reikalų ir finansų ministrų pareigas. Jis taipgi nori, kad į jo kabinetą įeitų du "teroristai", už kurių galvas britai buvo paskyrę po 5,000 svarų sterlingų.

Japonijos žemesnysis teismas išnešė sprendimą, kad amerikiečių militarinės bazės Japonijoje yra prieš Japonijos konstituciją.

Vyriausybė, tačiau, duosiant apeliaciją į aukščiausią teismą. Ji nenori duoti įsakymą amerikiečiams apieiti Japoniją. Veikiausiai amerikiečiai vistiek neklusaus joms įsakymu.

Akmuo, Didesnis Už Puntuką

Senuose, pagaliau ir ne visai senuose geografijos vadovėliuose buvo rašoma, kad didžiausias Lietuvoje akmuo yra Puntukas. Tačiau šiam Anykščių milžinui teko atsakyti didžiausiojo garbės, kai prieš kurį laiką Sedos rajono "Pirmūno" kolūkių žemdirbiai savo laukuose atrado dar didesnį akmenį. Jau apytikriai išmatavimų rezultatai nustebino. Akmens ilgis apie 11 metrų, plotis — 7, aukštis — apie 6 metrus. Tai daugiau kaip dvigubai didesnis už Puntuką. Kaip tokio akmens anksčiau negalėjo pamatyti? Ogi todėl, kad visas jis išmigęs giliai į žemę.

Baršių kaimo laukuose ilgai kaukšėjo kastuvai. Mokytojo Marcinkaus vadovaujami, Sedos vidurinės mokyklos mokiniai bandė atkasti akmenį. Tai jiems nepavyko. Ir kurgi atkas tokį milžiną, dydžio sulig nemažu namu? Akmenį atkasti Gamtos apsaugos komitetas paprašė Sedos mechanizatorius. Netrukus vienas akmens šonas buvo atkastas.

Dar šį pavasarį numatoma pradėti akmens teritorijos tvarkymą. Pagal architektės Krivickienės projektą čia bus įruošta ekskursantų aikštelė, į kurią ves granitiniai laiptai. Akmens teritoriją numatyta apželdinti įvairiais dekoratyviniais medžiais ir krūmais.

K. Balevičius

Poetas Valbasys, kuris yra grįžęs iš Pietų Amerikos, kalbasi su plačiai žinoma

lietuvių rašytoja Ieva Simonaityte. Pasikalbėjimas įvyko rašytojų suvažiavime.

Liaudies Balsas

SAVAININIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KULTŪRINIS BENDRADARBIAVIMAS

Lietuviškoj spaudoj dažnai užsimename apie užsienio lietuvių kultūrinį bendradarbiavimą su Tarybų Lietuva. Kas liečia pažangius lietuvius, jie, be abejo, stovėjo ir stovi už glaudesnius kultūrinius ryšius su gimtuoju kraštu. Jei jis nėra toks, kaip turėtų būti, tai atsakomingas šaltas karas, dėl kurio tautų santykiai nėra normalūs. Pokarinio laiko ateivių tarpe padėtis kitokia. Jų tarpe, kiek galima spręsti iš Al. Gimanto straipsnio, yra tiesiog skilimas šiuo klausimu. Vieni stoja už plėtimą ryšių, o kiti stoja prieš.

Kultūrinių ryšių palaikymas užsienio lietuviams yra gyvybinis reikalas. Atsirubėdavimas nuo gimtojo krašto stumta stumia prie ištautėjimo. Ypatingai tas skaudžiai atsiliepia į jaunimą, kad ir Lietuvos gimusi. Literatūra, asmeniškai susirašinėjimas daug pagelbėtų palaikyti jaunime lietuvišką dvasią. Bet užsispyrėliai politikieriai, kurie vyrauja lietuviškų organizacijų ir spaudos vadovybėje, nenori išsižadėti savo užsispyrimo. Jiems tiesiog baisu ir girdėti apie užsienio lietuvių ryšius su gimtuoju kraštu, kuriame, kaip jie sako, valdžią sudaro komunistai ir visas gyvenimas eina komunistų vadovybėje. Jiems rūpi kaip galint plėsti tą šaltąjį karą tarp užsienio lietuvių ir gimtojo krašto. Iš Gimanto išsireiškimo matyti, kad geresnių ryšių su gimtuoju kraštu šalininkams sunku prasiveržti į spaudą. Net ir tie, kurie žodžiu pasisako atviriau, tuojaus apšaukiami "kultūrbolševizmo skleidėjais, raudonųjų talkininkais".

Kiek užsienio lietuviai galėtų padėti gimtojo krašto žmonėms kultūriniai, sunku pasakyti. Gal labai mažai. Bet su gerais norais būtų galima šiek tiek padėti. Tuo tarpu užsienio lietuviai galėtų gauti didelę pagalbą iš gimtojo krašto. Būtų lengviau palaikyti lietuvišką dvasią. Jaunimas galėtų susirašinėti su tėvynėje likusiais draugais ir pažįstamais. Būtų prasmė ir lietuviškos kalbos neužmiršti.

Tie vadovai, kurie kursto lietuvių tarpe šaltąjį karą, jį galia taip išsireikšti, kurie visokiais būdais slopina užsienio lietuvių santykius su gimtuoju kraštu, yra didžiausi lietuviybės naikintojai. Je padėtis tokia bus, jie nei nepamatys, kaip jaunimas ištautės ir visai nūsikus nuo senųjų.

REIKIA ŽIURĖTI Į REIKALĄ ŠALTAI

Spauda praneša, kad ateivių lyderiai labai susijaudinę dėl vyriausybės patvarkymo, varžančio įvažiavimą giminių iš Izraelio, Lebano, Turkijos, Europos ir Amerikos šalių. Nuo praėjusios savaitės trečiadienio sulaukiamas įvažiavimas Kanadon Kanadoj gyvenančių viršų minėtų didžiausi lietuviybės naikintojai. Jei padėtis tokia bus, jie

Iš dalies, šis patvarkymas skaudus ateiviams, bet šalalių tautiečių brolių, seserų, vedusių sūnų ir dukterų, tokį patvarkymą. Kada šalis negali duoti darbą jau Kanadoje gyvenantiems žmonėms, tai naujų įvežimas yra nepraktiškas. Gerai, kad giminės turtingi ir gali duoti pragyvenimą, bet jei jie neturtingi ir naujai atkviestiems reikia tuojaus eiti dirbti, tai koks padėjimas tuomet bus tų ateivių? Jei negali gauti darbo kanadiečiai, tai kaip galės gauti atvykę, nemoką kalbos?

Kanada yra didelis kraštas ir joje galėtų gyventi daug daugiau žmonių, bet kol kas ir tie, kurie apsigyvenę, neturi darbo. Pusė milijono bedarbių eilėse. Daugelis iš jų nedirbo pusę metų. Jų išlaikymas kainuoja visuomenei nemažai pinigų.

Imigracijos sulaukimas turi pritarimą ir Kanados Darbininkų Kongreso. Faktinal, jis reikalavo, kad imigracija būtų susiaurinta, kol nėra darbo dėl kanadiečių. Vyriausybė, ištikro, pasielgė ne iš kokios blogos valios, neapykantos ateiviams, bet padėtis verčiama.

Kas Naujo Pasaulyje

Tarybų Sąjungos premjeras N. Chruščiovas pareiškė, kad 1959 metai gali būti taikos metais. Šiais metais, sakė jis, gali būti pereita nuo ginklavimosi lenktynių prie taikos ir draugiškumo tarp tautų.

Jis tą išreiškė savo sveikinime Visos Indijos Taikos Tarybai.

Jeigu Vakarai kreiptų dėmesį į Tarybų Sąjungos interesus, sakė jis, tai susitarimas dėl nutraukimo nuklinių bandymų būtų lengvai pasiekiamas. Dabargi, sakė jis, Vakarai stato tokius reikalavimus, kurie stato Tarybų Sąjungą į nelygią poziciją.

Jungtinių Valstijų sąjungininkai stato klausimą, ar nebus amerikiečiai tyčia išprovokavę tarybinius orlaivius lakstyti apie amerikiečių transportinį orlaivį skrendantį į Berlyną ir iš Berlyno, kad sudrumstus situaciją.

Jie nurodo, kad seniai Tarybų Sąjunga įspėjus Vakarų, kad ji neima atsakomybės už sąjungininkų orlaivius, jei jie skris virš 10,000 pėdų aukščio. Iki šiol visi sąjungininkai prisilaikę to aukščio, bet amerikiečiai praėjusią savaitę užsispyrę skristi 35,000 pėdų aukštumoje.

Jie dar pastebi, kad amerikiečiai paskelbė būk tai rusų lakūnų pasikalbėjimą pirm numušimo amerikiečių orlaivio virš Tarybų Sąjungos teritorijos kaip tik tuo metu, kada britų premjeras Macmillanas buvo Tarybų Sąjungoje. Amerikiečiai paskelbė, kad požeminių nuklinių eksplozijų negalima sukurti tais metodais, kurie buvo numatyti Genevos pasitarime.

JAV sąjungininkai linkę manyti, kad dešinieji JAV apreišūnai, nenorintieji susitarimo su Rytiais, tyčia daro tokius "trikus", kad sukliudžius eįjimą prie geresnių santykių.

Amerikiečiai, iš savo pusės, aiškina, kad jie tokio tikslo neturi. Girdi, nauji orlaiviai geriau skrendą aukštai. Kita, esą geriau dabar "palaužti" rusų sąlygas, kad reikale orinio lifto viskas būtų paruošta.

Britų premjeras Macmillanas turįs nemažai bėdų pasikalbėjimuose su JAV, Vokietijos, Francijos ir kitų sąjungininkų lyderiais. Esą nemažai opozicijos jo planui dėl Berlyno "strategijos" ir apėmio.

Jungtinėse Valstijose ir

nekuriose kitose šalyse Macmillano planas sutinkąs daug opozicijos. Esą galimybių, kad Macmillanas būsiąs priverstas nusileisti.

Pamatinis klausimas yra štai kas: Macmillanas esąs linkęs klausimą padalyti į dvi dalis. Tai yra, atskirai tartis dėl aprubėžiavimo ginklų Europoje ir dėl paties Berlyno reikalų sutvarkymo.

Britanijos sąjungininkų tarpe esąs nusistatymas nedaryti susitarimo vienu ar kitu klausimu atskirai, jei negalima susitarti abiem klausimais.

Rezignavo Walteris Spenceris Robertson, JAV Tolumų Rytų reikalų vedėjas. Valstybės departamento atstovas sako, kad dėl nesveikatos. Jis turi jau 65 metus amžiaus.

Robertsonas buvo JAV Tolumų Rytų politikos architektas. Jis daugiausiai buvo priešingas Kinijos pripažinimui.

Jis pasitrauks iš pareigų liepos 1 d. Jo vietą greičiausiai užims J. G. Parsonas, iki šiol buvęs Robertsono pavaduotojas. Ar jo nusistatymas bus toks pat, sunku dabar pasakyti.

Meksika išvarė du Tarybų Sąjungos ambasados tarnautojus. Jie buvo apkaltinti "sukursčius" gelžkelių streiką Meksikoje.

Atrodo labai juokinga, kad Meksikos gelžkeličiai eity į streiką "kurstomi" kitos šalies tarnautojų. Matyti buvo kas kita, kas nepatiko Meksikos vyriausybei, bet nepatogū tai skelbti viešai. Bet ir toks pasiaiškimas stato ant juoko Meksikos vyriausybę.

Izraelio ir Sirijos santykiai matyti ir vėl pablogėjo, nes pranešama, kad abi šalys šaukia į ginkluotas jėgas daugiau rezervų.

Izraelis pašaukė tris armijos vienutes. Kas tos vienutės yra, nepasakoma.

Jungtinės Valstijos planuoja panaudoti mėnulį kaip reflektorių radio bangų, nukreiptų į Havajus.

Bet tai bus laivyno reikalas.

Čekoslovakija per tris metus pristatys Indonezijai 1,800 traktorių.

Traktoriai Indonezijoje bus naudojami apdirbimui ryžių laukų Bornejoj ir Sumatroj.

Indijos atžagareiviai ban-

dė priversti premjerą Nehru padėti Tibeto sukilėjams, bet jis išsisuko, pareiškdamas, kad jis žiūrės, ką galima atlikti diplomatiniais keliais.

Nobelio dovana apdovano-tas mokslininkas, Kalifornijos technologijos instituto profesorius Dr. Linus Pauling, teigia, kad 50,000 amerikiečių turės mirti nuo radioaktyvių dulkių išsaukto vėžio.

Taipgi 23,000 kūdikių gimsią nesveiki fiziniai ar protiniai.

Londono taikos maršuotojų mitinge buvo iškeltas šūkis, kad jankiai važiuotų namo. Amerikiečiai, matote, steigia nuklinių bombų bazes Britanijoje.

Mitinge buvo apie 15,000 žmonių. Keli tūkstančiai atžygiavo 50 mylių.

Nesijuokit

Ispanija skaitoma viena iš tvirčiausių Romos katalikų tvirtovių, bet Ispanijoje nevalia platinti bibliją, kaip raportuoja vienas laikraštis.

Turėti bibliją, sako jis, reiškia kriminalinį nusikaltimą.

Jeruzalėj, Palestinoj, lan-kėsi 5,000 maldininkų. Ko jie meldė iš savo Kristaus? Matyti ko nors daug, nes jie ėję ant kelių.

Meldžia, prašo, bet atrodo, kad vis veltui. Pats dievas, matyti, veltui nieko nedalija.

Popiežius, laikraščių žiniomis, per vėlykas palaiminęs net 250,000. Atrodo tuo palaiminimu susidomėjusi ir Anglijos karalienės motina, nes veržte veržiasi pamatyti popiežių.

Žiūrėsime, kokią naudą bus tiems palaimintiems. Jų tarpe, matyti, buvo daug ir visokių "vaduotojų" atstovų, kurie prašė išvaduoti prarastus dvarus.

Musolinio mylėtinė Klareta, kaip rašo Mike Stern, prieš patenkant į partizanų nelaisvę šaukusi, kad Musolinis nepasiduotų, nes, girdi, be jo italų tauta žūsianti.

Na, jau praėjo daug laiko, kaip nėra jos ir Musolinio, bet italų tauta apsieina be jų neblogiau, kaip ir Lietuva be Smetonos ir jo sėbrų.

Dr. Šaipokas

Pastabos

Vancouveryje vykstančioje tarptautinėje automobilių parodoje yra ir Tarybų Sąjungos lengvoji automašina "Moskvičius 407".

Tai pirmas Tarybų Sąjungos automobilius pasiekęs Kanados žemė.

Juo susijdomavimas labai didelis. Visi norėjo jį ne tik apžiūrėti, bet ir pabandyti vairuoti.

Kilo nemaža susijaudinimo ir netgi ginčų.

Nekurie reporteriai, kurie įpratę viską peikti, kas tik yra Tarybų Sąjungos, iš pradžių mėgino prikaišioti jam techniškus trūkumus.

Bet daugumos nuomonė nulėmė ir "Moskvičius" liko pripažintas geru automobiliu.

Mačiau jį ant televizijos. Tai nedidelė automašina, primenanti "Austin" rūšies automobilių.

Vairuotojas su juo labai lengvai atliko visokius manevrus.

Sako jis turi 45 arklių jėgos motorą ir su galionu gazono daro 35 mylias.

Kanadoje jis kainuotų \$1,300.

Atrodo, kad jis čia turėtų gerą rinką ir pasisekimą, jeigu būtų importuojamas.

Socialistinėse šalyse sparčiai įeina madon, kad visi valstybės tarnautojai bei partiniai pareigūnai privalo kas met bent po 4 savaites atlikti fizinį darbo įmonėse, ar kolūkiuose.

Bet tai yra dar vienas dalykas, kuris labai nepatinka mūsų šalies ponams biurokratams.

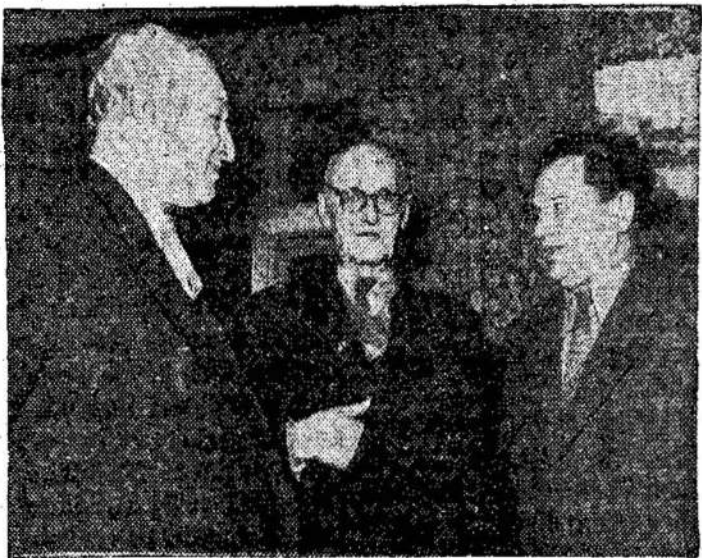
Tačiau gal niekur toks prielomas fizinis darbas nėra taip reikalingas, kaip mūsų šalyje.

Labai gerai būtų, jei mūsų politikieriai ir kiti dideli ponai būtų priversti bent kurį laiką savo praktiku pelyntis duoną.

Ypatingai, jeigu tas Newfoundlando fašistuojantis premjeras Smallwoodas būtų priverstas miške padirbėti ir iš darbininko uždario pagyventi bent kelis mėnesius!

Dėl įvedimo miestuose "One way street", rodos, niekur nėra prieštaravimų. Šiomis trafiko taisyklėmis patenkinti visi automašinų vairuotojai ir kiti, nes tai sumažino nelaimės.

To paties principo buvo laikomasi per pastaruosius dvėjus metus ir Rytiniame

Tarybų Lietuvos prezidentas Jlistas Paleikis vėl išvyko į Franciją, kur įvyks tarptautinis parlamentarų pasitarimas. Jis įeina į TSRS delegaciją. Čia jis matomas su Marcelinu Šikšniu ir Antanu Vaivutsku laike rašytojų susižiavimo.

Ką Kiti Rašo

"Griežta politika" jau sužlugo

Kolumnistas William White rašo (Chicago Sun-Times):

"Vakarų pasaulio diplomatija įėjo naujon eron, kuri yra pilna pažadų ir pavojų. Ir tame Britanijos diplomatija vėl atsiėmė vadovybės iniciatyvą, prarastą po antrojo pasaulinio karo".

Jis sako, pasaulis pilnas vilčių, kad viršūnių konferencija daug atsieks taikos išlaikymui. JAV nenori viršūnių konferencijos, bet jau per vėlu priešintis tam. Tenka skaitytis su šiais esminiais faktais, sako White:

"Griežtumo politika link Tarybų Sąjungos, ilgai tęs ta liguisto valstybės sekretoriaus J. F. Dulleso, jau sužlugo visiems laikams. Kaip mums tenka eiti į viršūnių konferenciją, taip mums teks tartis joje dalyvaujant. O derybos reikš, kad turime atsizadėti kai ko jau žinomo vertingu ir priimti kai ką spėjamo vertingu.

"Visa tarptautinių derybų širdis dabar pereina į viršūnių konferenciją — ir kitas, kurios seks ją. Senas jėgos centras, Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, dabar jau tampa taip nusenusia, kaip Tautų Lyga".

White negaili Saugumo

Vokietijos sektoriuje dėl orlaivių.

Vakarai turėjo erdvę iki 10,000 pėdų aukščio, o virš to buvo Rytinės dalies.

Tačiau, dabar amerikiečiai užsigėidė to nebesilaikyti.

Girdi, jie kreivezuos savo orlaiviais, kur ir kaip papuola. Kiti turi jų saugotis.

Jeigu amerikiečiai šiuo elgesiu nekelia provokacijas, sakytumė, kad jie girti.

Z. Janauskas

Tarybos "autoriteto smukimo", jį baugina kas kitas. Jis sako:

"Bet yra didelio pavojaus kitai įstaigai, kuriai turėtų būti leista veikti ir dar sustiprėti.

"Toji įstaiga yra NATO, militarinė laisvųjų Vakarų sąjunga".

NATO fakte nėra sąjunga, nei gi Vakarai yra laisvi. NATO yra militarinis JAV blokas prieš TSRS. Juo greičiau jis susmuks, tuo saugiau bus taikai ir geriau tarptautiniams santykiams.

White bijo, kad pilnai lojalės NAT-ai yra tik Italija ir Belgija, kitos šalys svyruoja; Prancūzija nesiskaito su NATO komanda.

Sužlugus "griežtai politikai", mano White, NATO dar labiau susilpnės ir tame jis mato pavojų.

Bet iš NATO susmukimo niekam pavojaus nebūtų. NATO yra karui, o ne taikai padaras.

— Vilnis

Užsirūstino senukas

Kai aną dieną šioje skiltyje paminėjau, jog Lietuvoje į Aukščiausiąją Tarybą piliečiai išrinko karvių melžėjas, fabriky darbininkes, kiaulių sėrėjas, mano kolega "N." redaktorius labai užsirūstino.

Jam nepatiko, kodėl paminėjau vien moteris, ir, ypač, kad žmonių reikalais geriau gali rūpintis viršūnių amatų darbininkės, negu "nepriklausomybės" laikais seimuose kunigai, fabrikantai, dvarininkai ir šunadvokatai.

Klausia Grigaitis: "Kas bloga tame, kad jie patekavo į seimus? Argi asmenys iš tų profesijų negali būti geri atstovai?"

Daktarėlis ar tik neieško

už save durnesnių? Taip, "laisvos" Lietuvos seimuose dvarininkai lygiai atstovavo kumečių, kaip ir patys savo reikalus. Kunigai deputatai irgi lygiai rūpinosi turtingų ir vargdenių parapijiečių reikalais!

New Yorko piliečiai gubernatorium išrinko žibalo trusto galvą Rockefellerį. Kas galėtų užginčyti, anot Grigaičio, kad Rockefelleris ne lygiai atstovauja Standard Oil trustą ir žibalo industrijos darbininkų uniją!

Je, vilkas atstovauja žiurkės interesus!

Kaip paprasta, neiškenčia menševikų vadas ir neapsimelavęs. Girdi, "Joniko mišni deputatai buvo ne žmonių rinkti, o Sniečkos ir Paleckio klikos parinkti".

Pažiūrėkim ir net palyginim kaip išstatomi kandidatai į valdvietes Lietuvoje ir čia pas mus, "demokratiškiausiam" Chicagos mieste (ir visoje Amerikoje):

Masiniame mitinge Kaune statybos darbininkai, po nuodugnaus apkalbėjimo, išstatė kandidatą į Aukščiausiąją Tarybą mūrinių Stasį Maižrimą.

Rokiškio "Nemuno" vilninių audinių fabriko darbininkai, irgi aptarę tinkamumą, kandidatą pasiūlė ne komunistą Vladą Šarkauską.

Rietavo rinkiminės apygardos Nr. 142 kelių kolūkių kolūkiečiai masiniame mitinge pasiūlė kandidatą "Aitros" kolūkio agronomę Petrę Dargienę.

"N." redaktorius atleis, kad vienoje skiltyje neįmanoma išvardinti virš 200 Aukščiausiosios Tarybos deputatų ir kaip jie buvo nominuoti, o ne "Paleckio klikos parinkti", kaip tvirtina menševikiškas pliauškalas!

O dabar, mielas daktare, sugrįžkime į Chicago.

Vasario 24 dieną Chicagoje įvyko pirminiai balsavimai, atseit, nominacijos miesto majoro, aldermanų ir kitų pareigūnų.

Mūsų demokratijoje kiekvienas pilietis turi teisę nominuoti kokį tik nori kandidatą ar ne, p. Grigaitis?

Nueinu į balsavimo punktą — 11-tame warde — ir, vojudargaliau! Trys kandidatai į majorus jau gatavai parinkti! Jų vardai ir pavardės gatavai atspausdinti! Kas juos parinko? Dviejų buržuazinių partijų čyfai — neatsiklausę nei manęs, nei Grigaičio.

Gi mums, paprastiems šio balsavimo punkto piliečiams, reikėjo nominuoti kandidatą į aldermanus. O balsavimo mašinoje jau "išdrukavotos" net keturios pavardės: Alynovich, Lucente, Mankowski, Marcinkus ir Nowakowski!

Kaip kam tokia nominavimo sistema gal patinka. Man ne! Man būtų daug mieliau

ŠYPSENOS

Infliacija

Penkto skyriaus mokinys klausia tėvą, kas yra infliacija, apie kurią kalbant jis girdėjo ant radijo.

"Infliacija, vaikeli, yra toks dalykas, kuris keli metams atgal perkant kainavo penkis dolerius, o dabar jo pataisymas kainuoja dešimtį dolerių", paaiškino tėvas.

Nieko neišėjo

"Aš negaliu įsivaizduoti, kodėl tau taip sekasi su merginomis", stebisi draugas.

"Nieko stebėtina", atsako antrasis. "Reikia tik negailėti pagyrų. Pavyzdžiui, aną dieną mums bevalgant įkrito į jos akį musiukė. Aš jai išsaku: Ir kaip jos gali išvengti nekritusios, tokias dideles akis? Mergaitė labai patiko".

Po kiek laiko jie vėl susitiko ir pradėjo kalbą apie merginas.

"Tavo patarimas man nieko nepadėjo", nusiskundė pirmasis.

"Ir kodėl?"

"Mums bevalgant įkrito merginai musė į burną".

Brangus daiktas

"Atrodo, kad tu labai brangini savo žmoną", tarė pašaipiai raštinės vedėjas vienam sekretoriui, dažnai skambinančiam į namus.

"Kad žinotum, kiek ji man kainavo, visai nesistebėtum", atsakė sekretorius.

matyti pieno, skerdyklų, dailidžių darbininkų unijų masiniuose mitinguose įstatyti kandidatai, negu demokratų ar republikonų partijų mašinos užkaboriuose balsuotojams pakišti.

— L. Jonikas

Klaidos Pataisymas

Praėjusiam LB numeryje įvyko labai nemaloni klaida. Darant korektūrą buvo sukeistos eilutės taip, kad vieno skelbimo eilutė pateko į užuojautą draugui Mockaičiui, o ta eilutė, kuri turėjo būti užuojautoj — į skelbimą.

Panašios klaidos spaudoje yra dažnas atsitikimas. Visuose laikraščiuose pasitaiko. Bet tas visticiek sudaro laikraščio darbininkams didelį nemalonumą.

Labai atsiprašome draugo Mockaičio ir kitų, tos klaidos paliestų.

Redakcija

Kinų Kalba ir Raštas

(Tąsa)

Ir šiandien Kinijoje dar pasitaiko knygų ir laikraščių, kuriuos pagal senas šalis tradicijas spausdina taip, jog juos reikia skaityti iš viršaus apačion ir iš dešinės į kairę. Tačiau daugumas dabartinių kinų knygų ir laikraščių spausdinami taip, kaip ir pas mus.

Kada ir kaip atsirado Kinų raštas

Kinų raštas atsirado labai seniai. Archeologiniai paminklai rodo, kad jau prieš 4,000 metų Kinija turėjo savo daugiau ar mažiau nusistovėjusį raštą, kuris vėlesniais amžiais nuolat vystėsi ir tobulėjo.

Literatūrinuose šaltiniuose išlikę seni padavimai pasakoja, kad labai žiloje senovėje žmonės fiksuodavę savo mintis raišiodami tam tikra tvarka mazgelius virtutėse.

Maždaug tuomet atsirado ir piešininis raštas (piktografija). Iš pradžių daiktus piešdavo ištisai. Vėliau buvo pereita prie simbolinių piešinių.

Kinų pirmakiai, vadinami inai, šį simbolinį piešininį raštą išvystė. Jie sukūrė raštą, į kurį pateko ne tik tai saulės, mėnulio, žmogaus, medžių, vandens ir t.t. paveikslėliai (piktogramos), bet taip pat ir vadinamosios ideogramos — ženklai, kurie reiškė tam tikras konkrečias ir abstrakčias sąvokas, o vėliau ir fonogramos — ženklai, nurodantieji, kaip reikia tarti pačius rašmenis.

Šių dienų Kinijos mokslininkų duomenimis, iš inų rašto pavyzdžių, įrašytų gyvulių kauluose, vėžlių skydeliuose ir pan. nustatyta, kad inų rašte buvo daugiau kaip 2,000 skirtingų rašmenų — hieroglifų. Tai rodo, kad inų periode kinų raštas jau buvo žymiai išvystytas. Vėliau hieroglifų skaičius vis labiau didėjo, o jų grafinės formos tobulėjo. Hieroglifus emė rašyti ant bronzinių gaminių, o vėliau — ant bambukinių lazdelių, medinių lentelių ir šilko. 105 m. Czaj Lunj pirmasis išrado popierį, kuris suvaidino milžinišką vaidmenį.

Ilgus šimtmečius kinai rašė hieroglifus teptuku, o dar vėliau pavaliuku. Senieji kinai raštui naudojo juodžemį, vėliau kai kurių augalų juodas sultis ir karakatinę sepiją. Tačiau pirmosios medžiagos buvo pernelyg riebios ir neleido laisvai rašyti, o antrosios — ilgai neišdžiūvo.

Pirmasis iš suodžių tušą pradėjo gaminti X amžiuje Li-Tin-gujas. Jo tušas pasi-

žymėjo kristaliniu blizgesiu, galėjo ilgai išsilaikyti, neprarasdamas savo spalvos. Pasakojama, kad anuomet kažkas išmetė jo pagamintą tušą į tvenkinį. Po metų, tušą išėmus iš vandens, jo blizgesys nė kiek nepasikeitė. Šis tušas buvo labai vertinamas, ir to meto žmonės šnekėjo, kad "aukso galima gauti lengviau negu Li tušo".

Hieroglifai, parašyti ar atspausdinti ant popieriaus kinų tušu, šimtmečiais nekeitė savo spalvos.

Per ilgus šimtmečius buvo sukurta labai daug hieroglifų. Jei paprastieji hieroglifai suprantintai vaizdavo kokius nors daiktus, tai sudėtiniai hieroglifai dažniausiai nurodydavo ne tik prasmę, bet ir kaip kokį hieroglifą reikia išstarti.

Prasmę nurodanti hieroglifo dalis vadinama šaknimi (jų yra 240); ji ir dabar daugelyje žodynų naudojama hieroglifams grupuoti.

Brėžnių skaičius, iš kurių susideda hieroglifas, gali būti įvairus. Pavyzdžiui, skaičius "vienas" žymimas vienu horizontiniu brėžniu.

Tačiau kiti hieroglifai žymiai sudėtingesni. Galima aptikti hieroglifų, kurie turi po 30 ir daugiau brėžnių.

Senesniuose kinų žodynuose yra hieroglifų, kurie sudaryti net iš 52 brėžnių. Viename tokių žodynų, pasirodžiusiam XVIII amžiaus pradžioje, buvo surinkta 50,000 skirtingų hieroglifų.

Naujieji kinų kalbos žodynai deda tik 7,000-9,000 hieroglifų.

Tokia hieroglifų gausybė verčia juos dėti žodyne tam tikra grafine tvarka. Kadangi kiekvieną kinų hieroglifą sąlyginiai galima laikyti kvadratu, tai hieroglifo kvalifikacijos pagrindu dažniausiai imamas tas brėžis, kuris yra dešiniame apatiniajame įsivaizduojamojo kvadrato kampe. Jei dešiniame kampe nėra jokio brėžio, tai pagrindu imamas tas išskiriamasis brėžis, kuris arba leidžiasi žemyn, arba eina įstrižai į kairę.

Kodėl neturėjo abėcėlės

Nežiūrint to, kad hieroglifų tūkstančiai, kinų vaikai turi išmokyti juos parašyti, turi mokėti juos pavadinti (perskaityti) ir turi žinoti jų reikšmę. Tuo tarpu mūsų vaikams tereikia išmokyti vos keletą dešimčių ženklų ir jų derinys duoda mums žodžius.

Ar negalima buvo ir hieroglifams panaudoti abėcėlę? Taip, buvo bandoma nesąlykai panaudoti kinų raštui ypatingą abėcėlę. Tačiau tai neturėjo pasisekimo. Mat, kinų kalboje yra daugiau

kaip 100 reikšmių ir tiek pat hieroglifų garsams "fu", 130 — reikšmių garsui "i" ir panašiai. Tiesa, 4 skirtingi tonai leidžia šias grupes sumažinti, bet ir tai liktų labai daug hieroglifų, kurie būtų vienodai tariami, bet turėtų skirtingas reikšmes. Be to, abėcėlę įvedus, skirtingomis tarmėmis kalbą kinai negalėtų suprasti vienas kito.

Mūsų laikais beveik vieni kinai dar teberašo hieroglifais. Visos kitos tautos, kurios tūkstančius metų naudojo hieroglifus, jau seniai perėjo prie abėcėlinio rašto. Nors japonai ir naudoja dar kinų hieroglifus, tačiau ir jie, kaip ir korejiečiai sukūrė savo ypatingas abėcėles. O kinai? Jie liko prisirišę prie senojo savo rašto. Mat, kol nebuvo sukurta Kinijos Liaudies Respublika, kino darbininko ar valstiečio nedomino klausimai, iš kurių ar keliasdešimt brėžnių susideda hieroglifas, bus jų 50,000 ar 100,000. Jo pareiga buvo ne mokytis, bet nuolat pat jaunų dienų dirbti kitiems.

Sukūrus Kinijos Liaudies Respubliką, rašto problema tapo visos šalies problema. Kaip išmokyti pusę milijardo kinų valstiečių skaityti ir rašyti per trumpiausią laiką, kad jie galėtų aktyviai ir sąmoningai įsijungti į socialistinę statybą?

Buvo iškeltas uždavinys — per artimiausius 5-7 metus išmokyti bent 220 milijonų kinų tiek, kad jie mokėtų parašyti ir perskaityti bent 1,500 hieroglifų. Tai leistų jiems laisvai naudotis laikraščiais ir knygomis.

Kinijos valdžios organai šiuo metu kovoja už šio uždavinio įvykdymą. Tam reikia suvienodinti kinų kalbą ir suprastinti kinų raštą. Kinų kalbai suvienodinti buvo įvesta 37 ženklų pagalbinė abėcėlė su tonų pažymėjimais. Ja buvo žymimas hieroglifo tarimas ir tonas.

1955 metų pradžioje 798 hieroglifai buvo suprastinti. Nuo to laiko 400 hieroglifų, kuriuos buvo galima rašyti dviem skirtingomis formomis, ima rašyti tik paprasčiausios rašybos forma. Neseniai buvo įvesta 512 sutrumpintų hieroglifų ir 56 atskirų hieroglifų dalių sutrumpinimai.

Tolesnė priemonė buvo apriboti įvairių hieroglifų vartojimą. Apskaičiuota, kad eilinis kinų skaitytojas gali išsiversti su 1,000-2,000 hieroglifų. Todėl 1953 metais Kinijos Liaudies Respublikos švietimo ministerija patvirtino labiausiai naudojamų hieroglifų sąrašą, apimantį 2,000 ženklų, kuriuos ir naudoja spauda.

Speciali vyriausybės komisija pasiūlė galutinai apsi-

stoti ties lotynų abėcėle ir ją pritaikyti kinų hieroglifams pakeisti.

Dabartiniu metu dauguma žurnalų ir laikraščių (ypač jaunimo) antraštėse šalia hieroglifų deda ir lotynų abėcėlę. Vienas kitas kūrinytis, eilėraščių, šūkis spausdinamas taip pat lotynų abėcėle. Per Kinijos Liaudies Respublikos radijo stotis, mokyklas, kursus visi gyventojai intensyviai mokomi nacionalinės kinų kalbos — Pekino tarmės. Tik išmokius visus 600 milijonų kinų kalbėti šia kalba, bus galima visiems spausdinamiems įvesti lotynišką abėcėlę.

Trumpai iš Visur

1958 metais Kanadoje piešinės pagamino 995,610,000 svarų sūrio.

Minkštų gėrimų Kanadoje per metus pagamina už \$100,000,000.

Vienam svarui sūrio reikia sunaudoti 11 svarų pieno, o vienam svarui sviesto — 23 svarai pieno.

Kanados kalėjimuose yra 6,000 kalinių, nuteistų ilgam laikui.

Vieno kalinio išlaikymas kainuoja \$1,800 metams. Prie to, jei kalinys turi ma-

žų vaikų, valstybei tenka šelpti ir juos.

Newfoundlando provincijoje yra 450,000 gyventojų, iš kurių 123,000 bedarbiai.

Bank of Canada praneša, kad karo ir paskolos bonų ir taupymo sertifikatų sumoje \$7,096,920 laikas pasibaigęs ir jie tuojuos bus beverčiai, jei nebus greitai iškeisti.

Taipgi esą \$13,000,000 vertės pinigų, kurie išimti iš apyvartos, bet laikomi kur nors matrasuose, nors jie jau beverčiai.

Kiniečiai padarydavę aukštos rūšies popierį iš daržovių jau trečiame šimtmetyje.

Pietų Afrikos aukso kasyklose dirba 386,000 juodaodžių darbininkų. Kasyklos priklauso baltiesiems kapitalistams.

Iš Italijos nuo karo pabėgusios emigruoja po 300,000 jaunų darbininkų kasmet.

Anglijos miestuose gyvena 80 procentų visų šalies gyventojų. Kas ištiktų tokia valstybę atsitikime atominio karo?

Montrealietis

Su liūdėsiu ir gailėsiu širdyse minime vieny metų sukaktį nuo mirties

John Barnett

Mirusio balandžio 8 d., 1958 m.

Liūdėdami minime iš mūsų tarpo mirties išskirtą sūnų ir brolių.

Motina Mary ir Petras Vaitkai,
Sesuo Frances ir brolis Eddie Barnett

Windsor, Conn., J.A.V.

Mirus

Jurgiui Mockaičiui

Reiškiame gilią užuojautą velionies broliui ir mūsų geram draugui Petru Mockaičiui

P. Gutauskas	J. Žiulys
J. M. Grigaliūnai	A. Vilkaitienė
K. F. Kilikevičiai	A. Juozaitis
J. E. Račial	P. M. Vaitkai
J. Valūnas	J. Dabkūnas
M. Guobai	A. Kavaliauskas
Ch. Endriukaitis	P. Pleskus
P. M. Purai	P. Bepirštis
A. Jurgutaitis	P. Alksnis
J. Vilkėliai	Ch. Morkūnas

Toronto, Ont.

Ispūdžiai iš Floridos

Rašo S. Repšys

(Tąsa)

Vasario 19 pasiškryčiau imti busą atgal į namus. Diena buvo nepaprastai šilta ir graži. Lyg tyčiomis mane dar daugiau erzina, lyg sako, kad palauk, nevažiuok, juk skaisčioji saulutė dar nepajėgs pasiekti savo maloniais spinduliais šaltuosius Kanados kraštus... Bet aš juk prižadėjau žmonelei, kad kada pargrįšiu namo, kad ji dar galėtų atvažiuoti ir pasidžiaugti ta laime, kurią aš jau turiu. Tad nors ir labai buvo gaila palikti tą laimingą šalį, bet turiu.

Atsisveikinu su mano gerąja šeimininke drg. Kanapiene, drg. Baltakiene, ir pora kaimynų. Stepas Kanapė su savo Chrysleriu atvežė mane į busų stotį. Pasispaudėm dešines su drg. Stepu, bet tarp mūsų kažkodėl žodžių daug nebuvo... Norėjau daug kalbėti, sakyti, dėkoti... ir vis nevyko. Jaučiausi lyg savo geriausiam broliui paskutinį kartą sakyčiau sudieu...

Busas riedėjo šiaurės link gražiū Florida Atlanto pajūriui, palikdamas užpakalyje naujai susipažintus draugus, malonių gamtos vaizdus, kur man buvo taip gera, taip malonu — smagu. Bet reikia palikti...

Ir saulutė, kurią mes šiauriečiai taip mylime, ir ta krypta pakalnę pavargusi po ilgos dienos kaitinimo. Pro aukštų palmių šakas mirkiodama, pastebi mus pro buso langus, primindama, kad netrukus aš nukeliausiu ir pas jus į šaltąją Kanadą, ir ten vėl aš jus ir jūsų augalus gaivinsiu savo negestancia šviesa. Dar žvilgsnis kitas ir paleido mus tamsos globon.

Saulutei nusileidus už horizonto, mus pasitiko žmogaus ranka gamintos žvaigždės — elektros šviesos, kurios lydėjo mus per visą naktį, lyg saugodamos, kad mūsų pilkasai šuva — busas, napanorėtų šokti į jūrą išsimaudyti.

Po dešinei mūsų buvo Atlanto vandenynas. Rūsčiai per dieną bangavęs vanduo, buvo ramus ir toli toli į pietryčius buvo matyti gaisro pašvaistė. Taj buvo ne gaisras, o amžinasai nakties sargas žilaplaukis sidabrinis mėnulis, besirengiąs paimti mus savo globon ir lydėti mus iki motinėlių saulutė vėl mus pasitiks.

Daugumoj keleiviai važiuo tylėdami, kiti snaudė linguodami galvas. Atrodė, lyg dėkotų savo geraširdžiams už malonų laiką, turėtą Floridoj. Nekurie negarsiai šne-

kučiavo tarp savęs, lyg bijodami, kad kas neužgirstų jų pokalbio ir nepagalvotų blogai. Dvi moterėlės, sėdėjusios man užpakalyje, kalbė lenkiškai. Per porą sykių aš į jas pažvelgiau ir viena iš jų sako: "Kiba ten pan rozumie po polsku". Aš biskį nusišypsojau. Kita sako: "Na pevno že on rozumie". Vėliau aš jas užkalbinau ir pradėjom pokalbį.

Jos manęs klausė, kaip man patiko Floridoj, o aš jų klausiau, kaip joms patiko. Jos sako, kad nepatiko. Viena sako, kad ji buvo pas savo seserį ir jau net ketvirtą kartą. Girdi, tie žmonės gatavi nuo tavęs skūrą nulupiti. Jos buvusios pačiame Miami mieste ir sako nieko daugiau nemačiusios, kaip tik savo mažą kambarėlį. Tik keletą sykių buvusios išėję į miestą. Girdi, jos sesuo ēmus mokestį iš jos už kambarėlį keturiasdešimtis dolerių į savaitę. O vėliau susiradus kitoj vietoj už dyką. Tai, girdi, "tik pagalvok, kokia mano sesuo?"

Kai aš joms pasakiau savo įspūdžius ir patogumus, ką turėjau, tai jos net akis pastatė, ir sako: "Tai lietuviai daug geresni žmonės". Girdi, kur tik jos buvo, visur tą patį matė. Sako, lenkas daug gobšesnis žmogus už kitus. Aš sakau: "O kaip ponios apie save galvojat? Ar jūs daug skiriamės nuo savo tautiečių?" Ant to atsakymo negavau, tik pasižiūrėjo viena į antrą ir su tuo beveik užsibaigė mūsų pokalbis.

Šale manęs sėdėjo anglių kilmės detroitietė. Su ta galėjom pasikalbėti labai gerai. Ir kuo toliau važiuom, tuo daugiau susipažinom ir mūsų pokalbis darėsi sklandesnis. Toli važiuojant, vienoj vietoj sėdėti atsibosta, tad mano sankeleivė man pasiūlė pasikeisti sėdynėmis. Aš mieliai sutikau. Ir po to, kada tik busas sustojo, mes pasikeitėm sėdynes. Tokiu būdu kelionė nebūna tokia nuobodė ir gauni progos kojas pailsėti.

Kelionėje yra labai svarbu turėti gerą sankeleivį. Jei pradėdam snausti, tai susitariam į kurią pusę galvas dėsime, ir nei nepajuntam, kaip pravažiuojam apie šimtą mylių. Vienu žodžiu, kelionė buvo nenuobodė. Atvažiavę į Detroitą, viens kitam padėkojom už gerą draugišką kelionę ir vienas antrą, progai esant, užkvietėm atsilankyti.

Įvažiuojant į Detroitą, pradėjo aušti, ir jau buvo matyt, kad žemė yra padengta balta spalva, bet sto-

ro sniego, kaip kad radom Kanadoj, tai nebuvo matyt. Tik kai parvažiuom į Kanados pusę, jau matėsi upė ir grioviose pasikorę storiausi ledai, kas liudijo, kad neseniai būta daug vandens. O laukuose dar tebebuvo ledu padengti ištisi laukai.

Iš dalies ir darosi keista, kad tik 40 valandų kelionė gali būti toks skirtumas. Ten palikom 80 laipsnių šilumos, o čia radom 28 laipsnius šalčio.

Iš Wardsvilės stotelės paskambinau žmonelei, kuri greitai pribuvo pasiimti savo "širduką", o aš, jau buvau išsiilgęs vairuoti savo biuką. Traukėm namų link.

Įvažiavus į kiemą, pirmiausiai pasitiko šuniukai. Ir koks jų buvo džiaugsmas!

Bėgo aplink ratu, lojo, čypė, staugė, rankas laižė, o ant galo net susipyko tarp savęs. Mat vienas nori pasirodyti, kad jis daugiau laukė gaspadoriaus, o kitas kad jis. Ir aš turėjau įsikišti į jų tarpą ir abu suraminti.

Užbaigęs kelionę, dar syki noriu širdingai padėkoti floridiečiams draugams, S. ir A. Kanapėms, J. ir O. Šimkams, drg. Tamošiūnams, už taip malonų priėmimą, užlaikymą, vaišinimą, vežiojimą, lyg savo tikrą brolių. Už tai esu labai labai dėkingas ir gal tik ateityje tegalėsiu tinkamai atsilyginti. Dar syki prašysiu, jeigu turėsite progą atlinkyti Kanadą, tai būtinai atlinkykite mus, o mes jūsų lauksime ir priimsime taip, kaip galėsime geriau.

Dėl Turinio

J. YLA

Laikas nuo laiko KLLD kuopų susirinkimuose ir šiaip skaitytojų susirinkimuose būna apakalbamasi Liaudies Balso turinys. Padaromos tam tikros pastabos. Ne visos pasiekia mus, bet kai kurie skaitytojai parašo ir mums. Kadangi mes negalime dalyvauti tokiuose susirinkimuose ir diskusijose, tai gal bus leista pakalbėti viešai.

Liaudies Balso leidėjai džiaugiasi, kad skaitytojai rodo susidomėjimą turiniu. Niekas leidėjams taip nesvarbu, kaip skaitytojų nuomonė. Leidėjų tikslas yra patenkinti skaitytojus, kiek galimybės leidžia. Iš kitos pusės, mes manome, kad ir skaitytojai turi žinoti, kas yra galima, o kas ne.

Kiek galima spręsti iš laiškų, daugiausia diskutuojamos apysakos, kurios telpa Liaudies Balse. Vieniems patinka, o kitiems nepatinka. Vieni norėtų, kad jų visai nebūtų, o kiti labai džiaugiasi ir stropiai skaito. Čia, kaip matote, ir susidaro problema. Kurios gi patenkinti? Tai viena.

Kita, Liaudies Balso leidėjai patys nerašo apysakų. Tenka rinktis iš tų, kurios yra parašytos ir atspausdintos. Reikia atsiminti, kad leidėjams neįmanoma perskaityti visas apysakas ir romanus, kurie tik yra atspausdinti. Galimas daktas, kad pasitaiko, jog yra praleidžiamos labai geros, o spausdinamos prastesnės. Leidėjai stengiasi žiūrėti, kad nebūtų visuomet vienodo turinio. Jei vieniems nepatiko viena, tai gal patiko kita. Skaitytojai turi atsiminti, kad ne visi vienodos nuomonės. Reikia vertinti ir tuos, kurie kitaip mano.

Leidėjai būtų labai dėkingi, jei skaitytojai dažniau

atsilieptų. Tada galima būtų matyti, kurios apysakos turi platesnį skaičių skaitytojų. Kitiems gal teko perskaityti įdomią apysaką. Kodėl neparašyti laikraščiu ir pasiūlyti perleisti per LB puslapius.

Ne vienas skaitytojas pageidauja trumpų apysakų. Čia irgi ta pati bėda. Ne visada jų galima rasti. Kita, trumpos taip pat ne visiems patinka, nes ilgesnės visuomet yra įdomesnės. Keliais puslapiais daug nepapasakosi.

Reikia aktyviau dalyvauti laikraštyje ir su šiaip raštais. Ypatingai skaitytojai gali daug padėti korespondencijomis iš savo apylinkės. Būna daug įdomių įvykių, kurie nepasiekia laikraščio. Nereikia būti patyrusiu korespondentu. Tik praneškite, kas atsitiko.

Dažnai vyksta streikai, kuriuose dalyvauja ir lietuviai. Didelį nepaduo da tikrų faktų. Visuomenė nežino tikros padėties, tikrų darbininkų siekių. Lietuvių darbininkų pareiga painformuoti lietuvių visuomenę apie streiką. Tik tokiu būdu visuomenė gali žinoti tiesą.

Mes turime rūpintis Liaudies Balsu ne tik tada, kada reikia sukelti pinigų jo išlaidoms. Kiekvieno mūsų pareiga teikti jam žinių, taipgi ir patarimų, ko skaitytojai daugiausia pageidauja. Tik taip kooperuodami mes turėsime tokį laikraštį, kokio norime.

WASHINGTONAS. — Senatoriai Humphrey (D. Minn.) ir Aiken (R. Vt.) sako, kad karo dėl Berlyno nebus. Jei karas prasidėtų, jis būtų atominis karas. Niekas nenori, kad pasaulis būtų sugriautas.

Sūnų ir Dukterų KLSP Draugijos Suvažiavimas

TORONTO. — Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos kuopų atstovų 8-is suvažiavimas įvyks 1-ą ir 2-ą dienomis rugpjūčio mėn., šiais metais, Toronto, 160 Claremont St. Apie šio suvažiavimo paskelbimą kuopos yra informuotos laiškais, bet dėl nekurių papildymų einama per spaudą.

Kuopos prašomos ruošti prie pasiuntimo delegatų ar delegato į minimą suvažiavimą, be to, prašomos ruošti suvažiavimui pasiūlymus bei naujus sumanymus dėl Draugijos labo. Netenka abejoti, kad šiame suvažiavime bus pernagrinėti eilė reikalų, bet visų svarbiausias dalykas paruošti tokius sumanymus, kurie būtų naudingi kaip pačiai Draugijai taip pat ir jos nariams. Todėl dar kartą kreipiuosi į visus Draugijos narius bei kuopas, kad ruoštumėte tokius sumanymus ir pasiūlymus bei konstitucijai pataisas, kurie Jūsų nuomone yra Draugijai reikalingi.

C. Narush
C.K. Sekr.

SDKLSP Draugijos Centro Komiteto Kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Komiteto finansinės apyvartos vedamose knygos už laikotarpį nuo gruodžio 31 d. 1958 m. iki kovo 31 d. 1959 m. padaryta revizija ir at-rasta sekančiai:

Pajamų turėta

Pašalpos fonde	\$1,474.94
Pomirtinės fonde	333.51
Atsargos fonde	266.55

Išlaidų turėta

Pašalpos fonde	\$746.50
Pomirtinės fonde	120.00
Atsargos fonde	517.40

Su kovo 31 d. 1959 m. Draugijos fonduose yra sekančiai:

Pašalpos fonde	\$4,941.42
Pomirtinės fonde	4,132.53
Atsargos fonde	2,840.23

Viso pinigais	\$11,914.18
Pergalės bonais	13,000.00
Komiteto kaucijos	550.00

Bendrai \$25,464.18

Kontrolės komisija:

V. Mikšys
K. M. Buzon

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Numirė V. Meškauskas, 72 metų amžiaus. Paliko nuilūdime žmoną, kuri randasi Doktorų ligoninėje, dvi vedusias dukteris ir du anūkus.

Velionis atvyko Kanadon prieš pirmą pasaulinį karą.

Serga E. Martinkienė. Randasi Maiseneauve ligoninėje.

Per velykų šventes tūkstančiai montrealiečių gulėjo lovose su šalčiu, jų tarpe nemažas skaičius ir lietuvių.

Per velykų šventes lankėsi Montreale iš Jungtinių Valstijų E. Spudienė.

Kuomet bus atidarytas jūrų kelias, Montrealo prieplauka padidės 10 mylių. Bus vietos sustojimui 112 laivų. Dabar Montrealo prieplaukoje galima sutalpinti 131 laivą.

Rosemond, jaunuolių klubo direktorius, sako, kad už dviejų metų bus nuo 300,000 iki 400,000 jaunų kriminalistų, jeigu valdančioji klasė nekreips didesnės atydos į jaunimo auklėjimą.

Reikalingas Farmos Prižiūrėtojas

Kas norėtų farmoje gyventi ir karves prižiūrėti, Farmie Mietije, tai dėl susitarimo prašome kreiptis, telefonu RA. 2-7081, arba asmeniškai: 3335 Rosemount Blvd., Montreal, Que.

Kalbėdamas McGill universiteto chemijos fakultete, amerikietis mokslininkas Dr. Marshall pareiškė, kad su 1975 metais Amerikos kontinentė saulės energija bus apšildomi 10,000,000 gyvenamųjų namų.

Kovo 22 dieną Montreale dar buvo užregistruota 85,000 bedarbių.

Verduno policija saugosianti namus tų, kurie išėina į laidotuves, nes paskutiniu laiku pradėjo dažnai apvogti tų namus, kurie dalyvauja laidotuvėse.

4,000 Montrealo miesto raštininkų alga pakelta 8 procentais. Sutartis pasirašyta 2 metams.

Minimum alga dabar bus \$4,254 metams.

Nuo balandžio 28 iki gegužės 3, Montreale bus švamos savaitė. Šios savaitės metu bus pasodinta 10,000 medelių pagražinimui miesto.

Miesto valdyba ragina visus gyventojus dalyvauti miesto apšvarinime.

Montreale iš 1,250,000 gyventojų nuosavus namus turi tik 115,000.

Montrealo metropolio pramininkui numatyta \$20,000 1 metus. Žinoma, visos išlaidos bus padengtos iš miesto lėšų.

Garsaus Paryžiaus muziejaus "DeHomo" direktorius

Dr. H. Vallois, kalbėdamas Montreale laikraštinių konferencijoj sakė, kad Italijoje rasti suakmenėję žmogaus kaulai rodo, jog Italijoje žmogus gyveno 400,000,000 metų atgal.

Tas, sakė jis, sugriauna tvirtinimą, kad žmonijos lopšys yra Afrika, nes tenai rastos žmogaus liekanos siekia tik 100,000,000 metų.

Katalikų kunigas J. M. Lafontaine padavė teisman policijai ir ieško iš jos \$360 už tai, kad ji areštavus policija sumušus iki sąmonės netekimo.

Kunigas buvęs civiliniais drabužiais ir vairavęs automobilį.

Montrealietis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Petras Šlekaitis, Scranton, Pa., kuris spalio 18 d. 1958 m. mirė, savo testamente buvo užrašęs Liaudies Balsui \$50.00, kurių \$42.50, po Pensilvanijos steito atsiskaitymo 15% taksų, mums prisiuntė palikimo tvarkytojas advokatas K. H. Strohl.

Mrs. L. Kriekas, Valparaiso, Ind., atsiliepdama į LB skelbtą paiešką, paaukojo \$1.00.

L. Svirplys, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo N. Liokalčio \$1.00 aukų.

V. Smalstienė, Livonia, Mich., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, nuo J. Smalensko \$1.00 aukų ir pati paaukojo \$1.00.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė naują prenumeratą užrašytą A. Pažerienės Lietuvon, keletą atnaujintų ir \$6.00 surinktų aukų. Aukskojo: P. Skirka, Gen. Pažera ir O. Ramanauskas po \$2.00.

M. Paužienė, Toronto, užrašė naują prenumeratą Lietuvon ir atsinaujino sau.

P. Kunčys, Port Arthur, Ont., atsinaujino sau ir dvi Lietuvon prenumeratas.

V. Bunkus, Brooklyn, N. Y., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir nuo dviejų po 50 c. aukų.

R. Braus, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Geo. Dauko \$1.50 aukų.

U. Zikus, Toronto, ir J. Pavinksnis, Spruce Home, Sask., atsinaujindami prenumeratas, paaukojo po \$1.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ači.

Administracija

Hamiltoniečių Kronika

Išvyko į Vancouverį

Ryšium su velykų šventėmis hamiltonietis Ch. Pampalas išvyko į Vancouverį B. C., pas Birutę ir Vyta Lukus. Tai yra pas dukterį ir žentą ir anukę Lucilę, kurią jis taip myli.

Daug serga

Šiuo metu mūsų mieste siaučia karštligė. Iš lietuvių susirgo daršėčioji mūsų LB vajininkė Julė Astylienė. Gydytojo priežiūroj gydosi namie.

Linkiu greitai pasveikti.

Sugrįžo iš atostogų

Hamiltoniečių Evaškų šeima kovo 26 dieną po ilgų atostogų grįžo į namus.

Atostogas praleido Kalifornijoje ir Vakarų Kanadoje.

Atostogomis patenkinti. Gražiai nudegę saule. Taipgi buvo pabėgę nuo šalčių čionai.

Kaip Kalifornijoje, taip ir Vakarų Kanadoj rado daug pažįstamų, su kuriais maloniai pasivaisino ir atnaujino senas pažintis. Šis retas, bet malonus susitikimas su seniai matytais pažįstamais pasiliks Evaškų šeimos atmintyje labai ilgai.

Mes hamiltoniečiai taip pat patenkinti, kad jiems kelionė pavyko ir parvežė mum gražius savo atostogų išpučius.

V.

Ivairenybės

Serenados kviečiams ir saulėgražoms

Kavaleristai ir šunų augintojai tvirtina, kad gyvuliai neabejingi muzikai. Žinomi atsitikimai, kada, radiofikavus karvides, padidėja pieno primelžimas.

O kaip reaguoja į muziką augalai?

Šis iš pirmo žvilgsnio keistas klausimas sudomino grupę indų mokslininkų, kuriems vadovavo mokslų daktarai Singchas ir Paniachas.

Jie pradėjo bandymus su vandens augalais "hidrilla verticillata", giminingais elodėjai — arba "vandeniniam marui", kurie auga ir mūsų kūdrose. Ploni hidrillos lapai beveik permatomi. Padėjus tokį lapą po mikroskopu, galima lengvai stebėti ląstelių viduje vykstančius procesus.

Savo pranešime Visos Indijos moksliniame kongrese mokslininkai papasakojo, kad kiekvieną dieną iš ryto bandomajam augalui jie surengdavo 25 minučių koncertą. Ir kas gi? Muzikos įtakoje ląstelių gyvybinė veikla greitai padidėdavo, spartėjo protoplazmos judesiai. Koncertui pasibaigus, po kelių minučių vėl atsistatydavo pirminis ląstelės vykstančių procesų ritmas.

Įkvėpti pasisekimo, Singchas ir Paniachas atliko naują seriją bandymų su sudėtingesniais augalais, tame tarpe ir su mimozą kukliąja. Visų pirma, reikėjo nustatyti, kokia muzika turės daugiausia įtakos šiam kaprizingam augalui. Po ilgų bandymų ir aptarimų, tyrinėtojai išsirinko senovinę indų dainą "Maja valvagavla raga". Kiekvieną rytą šis himnas ryto aušrai 25 minutes buvo atliekamas bandomajai mimozų grupei. Kitos visai tokios pat mimozos buvo lakomos visai negirdėtos sąlygose, bet negirdėdavo rytinių serenadų.

Šio bandymo rezultatai, patiekti tarptautiniam botanikų kongresui, sukėlė visuotinį nustebimą. Ir buvo ko nustebti: mimozų — muzikos "klausytojų" aukštis buvo 50 procentų didesnis, už "nuobodžiavusiųjų" tyloje. Maža to, krūmai buvo vešlesni, lapai ir spygliatankesni. Tokį pat poveikį turėjo smuikavimas kai kuriems kitiems augalams.

Saulėgražos, šakniavaisiai, grūdiniai augalai, paveikti ultragarso, išauga žymiai didesni, jų derlius būna gausesnis. "Tad kodėl stebėtis, — sako indų mokslininkai, — tokiu pat girdimųjų garų poveikiu?"

Gal būt, po keleto metų, kada bus geriau ištirtas gar-

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždaugalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patirtimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligu, Akušerijos ir Venerinių ligu

3537 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VI. 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 8 val. vakaro

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kalbos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BElair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

sų poveikio augalams mechanizmas, stipriai su garsialkalbiais taps neatskiriama kaimo peizažų dalimi. Lėtai skraidys viršum laukų malūnsparniai su reproduktoriais, grojančiais kviečiams vieną melodiją, vynuogynams kita, medvilnei trečią. Gali būti, kad tam pačiam augalui įvairiose jo vystymosi stadijose reikės skirtingos muzikos.

Sprendžiant pagal indų patirtį, augalai, matyti, irgi mėgsta harmoningą muziką. Gali būti, kad kai kurie buržuazinių "novatorių" kūriniai, nuo kurių — tai ne paslaptis — normaliems žmonėms, kaip sakoma, linksta ausys, irgi bus pritaikyti: pavyzdžiui naikinti piktžolėms.

(Švyturys)

Tikėsit ar ne, bet ateityje gal visai nereiks žmogaus rankų važiuojant automobiliu.

Radio Inžinierių Instituto susirinkime, New Yorke bu-

vo kalbama apie pagaminimą automobilių, kurie galėtų pervaziuoti skersai JAV be vairuotojo.

Automobilius turėtų įrengimus — radarą, o kelias metalinių dažų juosta. Radaras vestų automobilį pagal tą juosta.

Atrodo, kad mokslas su laiku padarys žmogų visai nebereikalingą daugelyje sričių. Automocija, kaip yra jau žinoma, vis daugiau ir daugiau vietų užima.

Jungtinių Valstijų evangelistas Billy Graham, kuris trankosi po visą pasaulį su savo pamokslais, aną dieną Naujojoje Zelandijoje pareiškė, kad jei krikščionys Kinijoje, Rusijoje, Jungtinėje Valsitijoje, Europoje ir po visą pasaulį melstųsi, tai jie tokiu būdu išvengtų karo.

Žmonės juk meldžiasi ir meldžiasi, prašo savo dievą taikos, prašo daug ko kita, bet gyvenimas eina savo keliu. Kita vertus, kurių gi norus gali tas dievas patenkinti?

Pavyzdžiui, amerikiečiai tikriausiai meldžiasi, kad dievas jiems padėtų sūnaiti komunizmą pasaulyje. O tai reikėtų dievo šališkumą ir baisias žudynes, norint sunaikinti komunistus.

PIERE MENDES-FRANCE PLANAS DEL EUROPOS

Pierre Mendes - France, buvęs Francijos premjeras, skaitomas kairesniu demokratu, siūlo Vakarams išsižadėti nusistatymo priešintis bent kokiam praktiskam pakeitimui padėties Vokietijoje.

Tarp kitko, jis siūlo sudaryti tris zonas tarp Rytų ir Vakarų. Pirmoje zonoje, sako jis, turėtų būti tik Jungtinių Tautų policija. Ši zona turėtų būti bent 30 mylių pločio.

Antroje zonoje (po 30 mylių abiejose pusėse pirmos zonos) neturėtų būt svetimų šalių jėgų, tik vietinės, ir tos tik paprastais ginklais ginkluotos. Už šių zonų galėtų būti sąjungininkų jėgos.

MASKVA. — Tarybinis "Sptnikas III", kuris į erdvę buvo iššautas 1958 metais gegužės 15 d., ar 320 dienų padarė 21,000,000 mylių, keliaudamas apie Žemę. Tą savo kelionę jis dar vis tęsia.

DOMESII!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite, telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepy (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$3.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą sime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūnciamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti ne daugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKES GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

A. Ciūmačenka

Vertė V. Dautartas ir J. Semėnas

Zmogus iš Mėnulio

(Tąsa)

— Truputėlį miltelių, — kalbėjo jis, — ir aš jums iškepsiu puikiausią pyragą.

— Miltų jau senų seniausiai nebėra, — trumpai atsakydavo Maklajus.

— Na, tada truputėliuką ryžių. Iš šitos kakažu aš jums išvirsiu tokią sriubą, kokią verdama tik pas mus, Švedijoje...

— Jūs gi pats žinote, Ulsonai, kad ryžiai baigėsi dar prieš mėnesį.

— Na, tada nors žiupsnelį druskos, — šūkteldavo jau visiškai vilties netekęs Ulsonas. — Kaipgi aš iškepsiu šitą bauriū papūgą net be druskos!

— Dabar spalio pabaiga, — sausai atkirsdavo Maklajus. — Mes gyvename čia daugiau kaip metai. Maisto atsargų užteko vos dviem trim mėnesiam. Jūs pats tai puikiausiai žinote, Ulsonai, ir kiekvieną sykį jūs prašote iš manęs tai miltų, tai cukraus, tai sviesto, tai druskos. Gal jūs galvojate, Ulsonai, kad aš kartais visa tai nuo jūsų slepiu po pagalve ir užkandžiauju jums miegant?

— Aš būčiau idiotas, jeigu taip galvočiau! Argi aš nematau, kaip jūs gyvenate ir kuo jūs mintate? Argi jūs nevalgėte vakar žalio krabo? Jūs mokytas žmogus, garsus keliautojas ir... žalią krabą! Tfu!

— Kodėl aš negaliu valgyti žalių krabų, jeigu juos valgo papuasai?

— Papuasai!..

Ulsonas taip susiraukė, lyg jam kas būtų davęs pauostyti ką nors labai nemalonaus.

— Ulsonai! Jeigu jūs norite su manimi pyktis, — griežtai pasakė Maklajus, — nustokit vaipėsis ir malvesis, kalbėdamas apie papuasus. Papuasai nė kiek neblogesni už mus. Jie mažiau supranta, tas tiesa. Bet dėl to dar nedera jums vaipytis ir raukyti nosį. Štai jūs jau tiek laiko išgyvenote čia, o ar žinote ką nors apie papuasų gyvenimą?

— Labai čia man reikia žinoti! — užsispyręs atsakinėjo Ulsonas. — Man užtenka ir to, kad aš kiekvieną dieną prisiziūriu šių gražuolių.

— Gražuoliai jie ar negražuoliai, tai visai nesvarbu. Svarbu, kad jie gražiau gyvena, negu mes. Jie neturi dykaduonių, kurie juos apgaudinėtų, turtuolių, kurie juos engtų. Visa, ką jie turi, pasidalina tarpusavy. Jie geri ir sąžiningi.

— Geri! Papuasai! Žmogėdros!

Pasipiktinęs Ulsonas su tokiu įnirtimu griebia pusiau nupeštą kakažu, lyg čia būtų ne kakažu, o pats aršiausias kraugerys žmogėdra.

— Per visus metus aš nepastebėjau nė vieno atsitikimo, kad jie valgytų žmogieną, — vėl griežtai sako Maklajus. — Gal būt, jie taip elgiasi karo metu, nesiginčysiu, tačiau tokių atsitikimų vis pasitaiko rečiau ir rečiau...

— Ak, tiesa, — visai nekalto balsu taria Ulsonas. — Atsimenate, Tujus buvo paėmęs iš mūsų kirvį. Jis sakė gražinsias jį rytoj, ir štai...

Maklajus, pasilenkęs prieš dėžę, ištraukia iš po jų kirvį.

— Tas? — klausia jis neatitraukdamas akių nuo Ulsono.

Pirmiausia parausta Ulsono kaklas, paskui ausys, o pagaliau ir visas veidas iki pat kaktos, iki pat šviesių jo plaukų.

— Ak, iš tikrųjų! — stebisiasi jis. — Ir kaipgi aš pamiršau?

— Nieko jūs nepamiršote, — šaltai atsako Maklajus. — Jūs tik norėjote apšmeižti Tujų. Jūs tikras europietis, Ulsonai. Spalvotieji jums arba vergai, arba apsigimę nusikaltėliai.

— Labai man jie rūpi, tie spalvotieji, — niurna Ulsonas, toliau pešdamas kakažu.

Jis apsimeta, kad dabar jam visiškai nerūpi Tujus ir jo gražintasis kirvis.

Kelias minutes jis stovi tylėdamas, o paskui ramiai ir mandagiai klausia Maklajų, — kaip, jo manymu, turėtų klausiti savo šeiminių, kiekvienas gerai išauklėtas europietis tarnas:

— Tai kaipgi įsakysite paduoti šį laimikį — virtą ar keptą?

— Aš įsakau jums palikti mane ramybėje! — sušunka perpykęs Maklajus ir nusigręžia.

Į Medžioklę!

Maklajus apžiūrinėja pusbačius ir tyliai švilpauja sau panosėje.

Liūdna! Užpenčiai visai nuklypo, padė didoka skylė, pirštai lenda iš kojinių. O juk tai paskutinė pora!

Dar slaudžiat, kad baigiasi ir chininas. Be chinino tai tikrai bus blogai. Kasdien vis sun... u ir sunkiau kovoti su dr... u.

Jau ir dabar Maklajus jaučia, kaip senka jo jėgos:

sunku užlipti į kalną, sunku greičiau paeiti, netgi sunku nešti ant pečių pilną krepšį.

Vis dažniau ir dažniau pasitaiko valandėlių, kai uželna noras gulėti nejudant, nekaltant, štai taip, kaip kad dabar ištisas dienas gulėli Ulsonas.

Reikia daug valios, kad nugalėtum šį norą. Maklajus jį nugalė.

Ant prieangio laiptelių trepsl bačos kojos.

— Maklajau! — girdėti Tujaus balsas. — Rytoj Haragasyje uždegsime unaną. Pasiimk savo tabu. Ugnis pabaidys kiaules. Tu užmuši jas savo tabu.

Maklajus greit sukiaša kojas į išklypusius pusbačius.

— "K" s toks, tas "unanas?" — spėlioja jis. Ak, tai žmogaus dydžio žolė. Papuasai padega žolę, o ugnies išsigandę gyvuliai patenka į medžiotojų rankas. "Tabu" — tai mano šautuvas! Jie

Prašo, kad aš padėčiau jiems medžioti! Reikia padėti!"

Pusbačiai suvarstyti! Atsidares duris, Maklajus išėina į verandą.

Prieš jį iškilmingai pasipuošęs stovi Tujus. Prie jo glaudžiasi jo sūnūs.

Jis kaip ir visuomet ištlesia Maklajui kairiąją ranką ir paskui apkabina jį per pečius.

— Eikim su mumis, Maklajau, — sako jisai. — Mūsų vaikai ir moterys nori mėsos. Padėk mums užmušti tibolį. Padėk mums užmušti laukinę kiaulę.

— Gerai, — nesvyruodamas atsako Maklajus. — Aš eisiu su tavim, Tujau.

Iš vidaus girdėti Ulsono keiksmas.

— Aš mirsiu vienas! Jūs vėl išeinat į kalnus?

Maklajus kantriai patalso Ulsonui pagalvę. Ant apverstos dėžės, atstojančios naktinį staliuką, jis pastato stiprios arbatos stiklinę, padeda kelis bananus, kelis taro vaisius ir chinino miltelių.

— Jums jau geriau, Ulsonai. Priepuolis baigiasi. Aš parnešiu jums mėsos. Ji sustiprins jus.

— Mėsa — gerai, — sutinka Ulsonas. — Aš su malonumu suvalgyčiau kotletą. Eikite, tik greitai grįžkite!

Lengvais, greitais žingsniais priekyje eina Tujus. Maklajus stengiasi neatsilikti, tačiau užses ausyse ir galvos svaigulys jam trukdo. Pasilenkęs prie upelio, jis pasisemia šalto vandens ir susivilgo juo smilkinus bei viršugalvį. Taip bus geriau.

Kabindamiesi į krūmus ir žoles, Maklajus, Tujus, Bonemas ir Lialajus leidžiasi stačiu slaitu žemyn. Kažkur girdėti galingas upės šniokštimas.

— Potvynis... — sako Tu-

jus, vedamas Maklajų per papartytus ir nendrynus. — Meš perbrisis čia, — vėl sako Tujus, tiesdamas savo ietį Maklajui.

Bristi sunku. Vanduo verčia nuo kojų. Atsimušdamas į akmenis, jis aptaško veidą ir pečius, užpila akis smulki migla.

— Laikykis tvirtai! — šaukia Tujus.

Jo balsas dingsta upės šniokštyme. Tačiau Maklajus ir pats supranta, kad laikytis reikia tvirtai.

Dar du tris kartus sukaupta jėgas ir jie pasiekia krantą. Vėl reikia kopti. Įsitverdami į šaknis, Maklajus ir Tujus kopia į stačią kalvą. Viršūnėje vėl žolė — unanas, vėl svilinte svilvina saulė. Ir vėl reikia kopti. O paskui ilgas, ilgas kelias...

— Tuoju prieisime Tengum-Maną, — sako Tujus. Jeigu nori, pailsėk. Štai sauginė palmė. Už palmės — cukrinių nendrių laukai. Ten dirba moterys. Eik drąsiai, visoje pakrantėje daugiau niekas nebijo Maklajaus.

Maklajus atsisėda ant žemės po sagine palme ir atsikvepia. Šautuvas nuspaudė jam petį; jis nusiima jį ir padeda šalia savęs. Iš cukrinių nendrių tankumyno pasirodo moterys. Kai kurios ant nugarų nešasi vaikus. Iš telrunų kyšo mažos, garbanotos galvelės. Vaikai smalsiai žiūri į baltąjį žmogų ir rauko plačias nosis. Ar čia nepravirkti? Bet verkti, tur būt, neverta. Baltasis žmogus net nežiūri į juos, o motinos, kaip atrodo, visai jo nebijo.

Moterys prielna arčiau prie Maklajaus.

— Duok, mes panešime tavo guną, — pasisiūlo viena.

— Ir tavo lazda, — sako kita, norėdama paimti šautuvą.

— Neliesk! — rėkia Tujus. — Čia — tabu! Čia paslėpta ugnis.

Moteris persigančusi atšoksta atgal.

— Čia Maklajus? — klausia jina.

— Čia Maklajus! — paslėpdamas atsako Tujus. — Jis šiandien miegos jūsų kaime. Ar jūs pagaminsite gero valgio Maklajui?

Moteris teigiamai linkčiojo galva.

— Vyrų vakar pagavo kuskusą, — sako jina. — Jis dar gyvas. Mes užkursime ugnį ir iškepsime jį Maklajui.

— Tada gerai! — sutinka Tujus.

Atsikėlęs Maklajus vėl užsimeta šautuvą ant peties. Jo kelmionių krepšį neša moterys. Jos eina priekyje, rodydamos Maklajui kelią, vedantį prie lūšnų. Maklajus įžengia į kaimą.

Kaimas labai primena Gorenudą, tik lūšnos čia kiek žemesnės ir iš apvalios aikš-

telės tarp medžių matyti ne jūra, bet melsvi Englamano priekalniai.

Ant virvūčių, ištemptų tarp medžių, kabo tuščios pintinės. Šiose pintinėse greitųjų kaimų gyventojai atnešė dovanas Tengum-Mano žmonėms. Maklajus jau žino šį paprotį: kas ateina į svetimą kaimą su dovanų pilnomis rankomis — tas išreiškia savo draugiškumą ir atsidėkojimą už svetingą priėmimą.

Maklajų apsupti vyrai, moterys, vaikai.

— Parodyk man gyvą kuskusą, — prašo jis.

Tvirtai prižiūras už uodegos kuskusas kabo Vangumo lūšnos palubėje. Tai mažas, pilkas žvėrelis trumpomis, silpnomis kojytėmis.

— Kur jūs jį pagavote? — klausia Maklajus.

— Vakar, emdyje. Jis uodega laikėsi už šakos ir suposl. Vangumas paleido jį strėlę, tačiau strėlė perlūžo, ir jis liko gyvas. Šiandien mes iškepsime jį tau, Maklajau.

Maklajus pirštu paglosto kuskuso uodegą. Uodega kaboj, pilka su raginėmis karpomis.

Po valgio Maklajų nuveda į buamramrą. Tai papuasų klubas, didelė lūšna vyrams. Kai į Tengum-Maną atsilanko svečiai, jie miega čia, ant plačių bambukinių pakylų.

Buamramre sėdi papuasai. Jie rūko cigarus, susuktus iš plačių tabako lapų ir klausosi Tujaus. Maklajui įėjus, jie visi pasisuka ir smalsiai stebi jį.

— Štai ir Maklajus, — sako Tujus. — Tegul Tengum-Mano žmonės patys jo paklausia. Pasakyk šitiems žmonėms, Maklajau, ar tu gali mirti, ar ne?

Maklajus neatsako. Jis nejudėdamas stovi buamramros viduryje ir galvoja. Ką atsakyti šitiems žmonėms? Ką?

— Vangumas sako, kad tave galima užmušti, kaip mane, kaip Bonemą, kaip Saulą. Jis sako, kad tavo toks pat kraujas ir tokia pat širdis, kaip ir mūsų. Argi tai tiesa, Maklajau?

Ištisęs ranką, Maklajus pa'ima ietį.

— Imk, — sako jis Vangumui. — Imk ir pabandyk. Tu tada viską pats pamatysi.

Vangumas žiūri Maklajui į akis. Jis suraukia antakius ir šiek tiek pakelia ietį.

Ir staiga meta ją toli į šalį, užsidengia delnu veidą ir kairiąją ranką griebia Maklajui už rankos.

— Ne, ne! — šaukia jis. Aš dabar žinau! Tu nemirtingas! Tu žmogus iš mėnulio.

Juokdamasis Maklajus prišartina prie pakylės.

— Aš noriu miego, — sa-

ko jis. — Einam miegoti, draugai.

Iga kelionė nuvargina. Kaip gera štai taip išsitiesti visu ūgiu, užsimerkti ir apie nieką negalvoti! Miegas kaip koks švelnutis kudlotas žvėrelis užspaudžia letena jam vokus.

Žolė — Unanas

Rytą Maklajų palydėjo visi Tengum-Mano gyventojai. Saulė jau buvo aukštai pakilusi, tačiau miške, į kurį įėjo medžiotojai, buvo tamsu ir vėsu.

Jie perėjo neaukštą kalvų keterą, vėl perbrido per upę ir vėl nuėjo gilyn į mišką. Takelis vedė vis aukštyr ir aukštyr, išnykdamas pačiame miško pakraštyje.

Pamiškėje vyrai jau laukė Maklajaus. Papuasa, apsiginklavę visais kovos ginklais, su tvirtai įtemptais rankais ir daugybe aštrių strėlių, tyliai šnekučiavosi tarpusavy. Kiekvienas jų turėjo po dvi ietis; galvas buvo pasipuošę ne tik plunksnomis, bet ir kažin kokiomis didelėmis gėlėmis.

— Dega! Jau dega! — kažkuris šūktelėjo.

Maklajus išėjo iš miško. Prie pat žemės, per šimtą žingsnių nuo savęs, jis pamatė ugnies ruožą. Tas ruožas slinko. Jis tolo, palikdamas žemėje vien pečių krūvas. Gaisras tik ką prasidėjo, tačiau tiršti dūmai jau buvo aukštai pakilę. Tarpais tarp pilkų dūmų kamuolių išsokdavo didelės liepsnos liežuviai. Medžiotojai lėtai slinko paskui tostantį ugnies ruožą. Juoda, apsvilusi laukymė kaskart vis labiau didėjo. Tujus žingsniavo greta Maklajaus. Jis rūpestingai stebėjo kiekvieną aukštumėlę, kiekvieną daiktą.

— Bul-bulis! — pagaliau sušuko jis dusliu balsu.

— Bul-bulis! Kiaulė!

Didelis šernas, iškišęs iltis, bėgo tiesiai prie medžiotojų. Vos ištrūkęs iš ugnies ruožo, jis buvo persigandęs ir įsiutęs.

Ginkluoti letimis medžiotojai vienas pro kitą puolė jį.

Ugnies apakintas šernas bėgo stačiai į priekį. Jisai jau nebežviogė. Jo gerklėje kažkas gargėjo. Šerno akys buvo raudonos, tarsi pasruvusios kraujais. Vangumas pastojė jam kelią, tačiau

žvėris nė nebandė sukti į šalį. Stipriai kanopų smūgiu jis perbloškė medžiotoją, grybžtelėjo jį iltimis ir puolė į priekį. Jis buvo taip įniršęs, kad medžiotojai nenorom turėjo pasitraukti jam iš kelio.

Maklajus nutaikė ir iššovė.

Šernas susvirduliavo, tačiau nekrito. Jis kriokė, iššiepęs dideles iltis. Sukaupęs paskutines jėgas, jis puolė visų priešakyje stovėjusių Maklajų. Maklajus iššovė dar kartą. Didžiulis gyvulys griuvo žemėn.

— Numirė! Numirė! Galas bul-buliui! — rėkavo Tujus, šokinėdamas vietoje.

— Tai Maklajaus tabu užmušė bul-bulį!

Maklajus jau klūpėjo prie apdraskyto Vangumo. Perplėšęs savo baltinių rankovę, jis smarkiai suveržė skuduru sukruvintą ranką.

— Nuneškite jį atsargiai, — paliepė Maklajus. — Jei-gu jis judės, ištekės kraujas.

Vangumas pravėre akis ir pasižiūrėjo į Maklajų.

— Kur kiaulė? — paklausė jis.

— Maklajus užmušė kiaulę. Dabar ta kiaulė Maklajaus! — pradėjo šaukti papuasa iš visų pusių.

— Kiaulė tavo, Maklajau. Mes patys nunešime ją tau į namus.

Maklajus nesutikdamas numojo ranka:

— Ši kiaulė Gorendu moterims ir vaikams. Aš jiems ją užmušiau. Tegul jie bus linksmi ir sotūs.

Tujus šypsodamasis ėmė purtyti galvą.

— Mes neimsime visos kiaulės. Mes atiduosime tau patį geriausią kashnį. Maklajus taip pat turi valgyti skanią mėsą.

Maklajus prisiminė Ulsoną.

— Gerai, — pasakė jis. — Gabalėlį paimsiu iš jūsų.

Dar Viena Šventė

Šernas į Gorendu buvo atgabentas kaip tik laiku. Tą dieną Tujaus broliui Makajui Gumbu žmonės atvedė sužadėtinę. Visi Gorendu gyventojai — vyrai ir moterys — laukė jos prie savo lūšnų durų.

Nuotaka ėjo, atsirėmusi į pečius dviem mergaitėm ir žemai žemai nulenkusį galvą. Nuo galvos iki kojų ji visa buvo ištepta raudonais da-

žais — suru. Per veidą nuo ausies iki ausies baltavo kal-kėmis išpiešti trys dryžiai. Ant jaunosios ir jos draugų galvų ritmingai pagal žingsnių taktą suposi didžiuliai krepšiai — gunai. Priėjusi jaunikio lūšna, mergina sustojo. Niekas nepratarė nė žodžio. Nesigirdėjo nei dainos, nei muzikos. Lėtai atsikėlęs, prie sužadėtinės pri-startino visų vyriausias Gorendu gyventojas ir, pamurmėjęs keletą žodžių, padėjo ant jos guno naują prijuostę, gražiai nupintą iš lapų ir žolės. Paskui priėjo Tujus, nešinas nauju kirviu. Po jo ėjo ir kiti.

Dovanas jau reikėjo dėti ant žemės. Dovanų tarpe buvo ir ietų, ir skraisčių, ir prijuosčių, ir papuošalų. Sužadėtinė žiūrėjo į žemę ir drebėjo visu kūnu.

Maklajus, stovėdamas papuasų minioje, godžiai stebėjo vestuvių apeigas. Jam labai norėjosi nupiešti savo albume ir išdažytą nuotaką, ir dovanų kalną, ir susirūpinusias drauges. Tačiau jis nepiešė. Jis jau žinojo, kad papuasa to bijosi. Jiems atrodė, jog nupieštasis būtinai turės mirti, ir todėl net Maklajui piešti jie neleisdavo.

— Geros dovanos, — tarė Maklajui pažįstamas balsas.

Maklajus atsigręžė. Greta jo stovėjo Saulas — jaunas papuasa, Mašos tėvas.

— Aš taip pat jai padovanau gerą donganą. Ji dabar turės daug donganų. Penkis ir dar penkis, ir dar penkis, ir dar penkis.

— Ir kam jai tiek donganų? Čia gi visam kaimui užtektų ir donganų, ir tabirų,

ir papuošalų, ir skraisčių. Saulas stebėdamasis pažvelgė į Maklajų.

— Dovanas gauna visi Gumbu žmonės. Tos dovanos visiems Gumbu žmonėms. Kai mano Maš-ša bus tokia didelė, ją irgi išves į kitą kaimą, tai ir aš gausiu už ją ir naują skraistę, ir naują ietį, ir naują tabirą. Aš ir Tujus, ir Maramajus, ir Lialu — kiekvienas Gorendu žmogus. Reikia, kad dėl Maš-šos kiekvienam būtų gera.

— Palauk! Kam gi čia Tujus? Maš-ša juk ne Tujaus, o tavo duktelė!

Saulas nusijuokė purtydamas galvą:

— Argi Tujus neduoda man mėsos, kai aš noriu valgyti? Argi Maramajus nerenka kartu su manimi kokosų? Kai mano moteris Lo serga, argi nepaimu iš Lialu demblo, skraistės ir virtų bananų? Jei-gu mane įgels gyvatė ar pritrinks medis, ar liga įsimes į mano vidurius, argi tada aš nebūsiu paguldytas į buamramrą ir visas Gorendu ar nevalgydins manęs? Kam tu manęs klaus, Maklajau? Tu, tur būt, juokėsi iš manęs. Tu — žmogus iš mėnulio, tu viską pats žinai.

— Aš irgi noriu atnešti jai gerą dovaną, — atalga

tvirtai pareiškė Maklajus. — Aš tuoj ją atnešiu.

— Eik ir tuojau sugrįžk! — sutiko Saulas. — Greit mes pradėsime dainuoti ir šokti, ir mušti būgnus, ir valgyti skanią ingi. Greičiau sugrįžk, Maklajau!

— Tuoj! Aš tuštuoju grįšiu!

Maklajus greitai nužingsniavo takeliu į savo lūšną.

Paskutinė Dovana

Ulsonas sėdėjo ant laiptelių ir nemirksėdamas žiūrėjo į priekį. Netgi Maklajaus žingsniai neprivertė jo pasukti galvos.

— Ulsonai, kas jums? Jus vėl drugys krečia? Aš atnešiau jums mėsos. Mes užmušėme šerną, ir papuasa man davė dėl jūsų didelį mėsos gabalą. Ko gi jūs sėdite ir tylite?

— Tyliau! — pasakė Ulsonas. — Ar girdite balsus?

Maklajus įsiklausė. Nuo žemės, iš žolės, iš lapų kaip visada aidėjo nenutylantis cikadų ir žiogų svirpimas. Kaip ir visada tarp krūmų šniokštė sriaunus upelis. Kaip ir visada nuo šakos ant šakos klykdamai skraidė paukščiai.

— Jūs klystate, Ulsonai, nieko negirdėti.

(Bus daugiau)

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

587 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Aklų ir Akinių Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

BEAVER

SHELL SERVICE STATION
Ir Užkandžių Baras

Hway 11, R. R. 3, Orillia N., Ont.

Prašome sustoti dėl geso ir užkandžių
Savininkai S. S. Zostautai
Telefonas: FA. 4-6831

Pranešimai

Windsor, Ont.

Pavasario Sutikimas

Atydos, Detroito, Windsor ir apylinkės lietuviai! Sutikimui pavasario, Windsor senieji lietuviai rengia balių su muzika ir šokiais. Pasilinksminimas bus žinomas tiems, kurie dalyvaus. Tai bus retenybė. Mes to jau išsiilgome.

Vieta, kurioje visa tai įvyks: 1220 Drouillard Rd., East Windsor. Laikas — balandžio 25 d., šeštadienį.

Salė bus atdara 6 valandą vakaro. Šokiai prasidės 8 valandą vakaro.

Parengimų Komisija

Winnipeg, Man.

Lietuviškos filmos

Sekmadienį, balandžio 26 d., 2 val. p. p., Lietuvių klubo, 240 Manitoba Ave., bus rodomos dvi lietuviškos filmos: "Zydek Jaunyste" ir "Kol Nevėlu". Pirma filma spalvuota, idomi ir graži. Joje matysite Lietuvos jaunimo gražius ir kilnius pasirodymus. Antroji filma, tai komedija iš žvejų gyvenimo. Filmų rodymas truks virš dvi valandas.

Prašome nesivėluoti.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 19 d., 2 val. po pietų, Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Visus mūsų kuopos narius ir nares ir ne narius susijdomaujančius mūsų draugijos

Išnuomojama

Klubams ar susirinkimams kambariai su aptarnavimu valgiais. Gražiai dekoruota su rengimais valgykla, oro reguliuojamas ir vėsinamas. Geriausias apšvietimas.

Kreiptis: 357½ College St., Tel. RO. 9-2423 (Toronto).

Sūnų ir Dukterų K.L.S.P. Dr-jos
Pirma Kuopa Ruošia

Draugijos 47-tą Metinį Parengimą

Šeštadienį, Balandžio - April 11 d.

Savo Salėje, 160 Claremont St., Toronto

Maloniai kviečiami visi nariai ir ne nariai dalyvauti šiame parengime. Nariai dalyvaus ar ne — vistiek turės pasimokėti įžangą į šį parengimą. Visi dalyvaujantieji parengime gaus veltui po du bilietėlius dėl pasivašininimo.

Šokiams grieš geras orkestras.
Pasivašininimui įvairūs gėrimai.

Įžanga \$1.00. Dr-jos nariai įžangą pasimoka kartu su narinėmis duoklėmis.

Pradžią 7 val. vak.

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Sunkiai sužeidė

Sunkiai sužeidė darbe J. Dapkūną. Griūdamos dėžės labai užgavo nugarą. Gydosi ligoninėje.

Serga

Jau antra savaitė serga M. Grigaliūnienė. Gydosi namie daktaro priežiūroje.

Ruošiasi vestis

Teko sužinoti, kad Jariūtė ir Tamašauskšas susižiedavo ir ruošiasi prie vestuvių, kurios įvyks pabaigoje vasaros.

Taipgi A. Puras yra susižiedavęs su anglų kilmės kanadiete ir ruošiasi prie vestuvių.

veikla labai prašome dalyvauti šiame susirinkime.

Kuops Valdyba

Ar bus karas dėl Berlyno

Sekmadienį, balandžio 12, nuo 2 iki 4 valandų po pietų, bus apkalbamas Berlyno klausimas Lansdown salėje, 10 Lansdown Ave.

Prakalbą pasakys Miss Josephine Gehl, Kanados Moterų Kongreso Nacionalio Komiteto narė, kuri išbuvo Berlyne pusantrų metų.

Visi kviečiami dalyvauti, ypatingai moterys. Laisva įžanga.

Rengėjai

tuvių. Jų vestuvės įvyks pradžioje vasaros.

Kas laimėjo

Praeitą penktadienį įvykusiame Pavasariniam Jamboree pirmas laimėjimas, automobilis, teko bilietui Nr. 17689, kurį turėjo S. Backway, 104 Helen, Toronto.

Rep.

Padėka

Širdingai dėkojam visiems draugams ir draugėms ir svečiams už surengimą mums pagerbimo vakaro su dvidešimt metų vedybinėmis sukaktuvėmis.

Dėkojam visiems rengėjams už tokias gražias ir vertingas dovanas, kurios pasiliks mūsų atmintyje ant visados.

Taipgi širdingai dėkojam visiems giminėms ir draugams už prisiųstas dovanas, kurios bus mums prisiminimu kol mes gyvi būsime.

Dėkojam visiems iš gilumos širdies.

J. A. Braknial

Montreal.

Palaukite Tuos Biznierių Kurie Skelbiai
LIAUDIES BAIŠE

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paelsina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akliniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Mirė Bilinkevičius

WINNIPEG, Man. — Kovo 24 dieną netikėtai ir staigiai mirė K. Bilinkevičius, sulaukęs 54 metų amžiaus.

Iš amato, velionis buvo vi-

rėjas, tad ir užlaikė valgyklą.

Nepriklausomai prie jokių lietuvių organizacijų.

Laidotuvėmis rūpinosi jo žmona. Palaidotas Elmwood kapinėse, kovo 30 d. Nuliūdime liko žmona ir sūnus.

M. V.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykia

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

141 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokių skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RD. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta